

Sjeldne fugler i Buskerud 2023

Rapport fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen (LRSK) i Buskerud

ved Steinar Stueflotten, Torgrim Breiehagen, Vegard Bang Fjeldheim og Jon Ludvig Hals

Året 2023 ble et bra år når det gjelder funn av sjeldne fugler i Buskerud. Det ble ikke observert noen ny art for fylket, men funn av følgende sjeldne arter bør nevnes spesielt: ringand, silkehegre, kuhegre, steppehauk, svartglente og rødtoppfuglekonge. Rapporten omfatter totalt 1232 funn av 125 arter og fire hybrider.

Noen hovedtrekk fra fugleåret 2023

Fugleåret 2023 bød på flere sjeldne artsfunn, men ingen ny art for Buskerud. Det ble derimot observert to nye hybrider: **stripegås x snøgås** og **snadderand x brunnakke**. Av sjeldne funn ellers må funn nr. 2 av følgende arter fremheves: **ringand, silkehegre, kuhegre** og **rødtoppfuglekonge**. Antall godkjente arter i nye Buskerud fylke forblir dermed uendret på 321 arter. Av disse regnes 17 arter som ikke spontant forekommende bl.a. snøgås, brudeand, rapphøne og andre rømlinger fra oppdrett eller fangenskap, såkalte kategori D og E arter. Antallet slike ikke-spontane arter har økt med én etter at NSKF i april 2024 nedgraderte et funn av rustand i Lier i 1978 til å være en ikke-spontan forekomst. Buskerud har dermed 304 godkjente spontane arter per 2023.

I tillegg til de nevnte sjeldenhetene ovenfor kan vi også fremheve følgende sjeldne artsfunn fra 2023: **ringgås ua. bernicla** (funn nr. 6-8), **kvinand x lappfiskand** (årsfunn nr. 4), **islom** (funn nr. 11), **gulneblom** (funn nr. 9-10), **steppehauk** (funn nr. 10-12), **svartglente** (funn nr. 5), **sørlig gulerle** (funn nr. 8) og **lappiplerke** (funn nr. 11-12). Øvre Eikers første funn av **elvesanger** i juni 1995, er nå blitt godkjent av NSKF etter at en kassett med lydopptak av sangen ble gjenfunnet. Vi kan også nevne nye funn av følgende sjeldne arter (antall funn i 2023 i parentes): taigasædgås (4), tundrasædgås (6), tundragås (2), mandarinand (8), åkerrikse (1), tundralo (2), lappspove (3), svømmesnipe (3), sotsnipe (1), steinvender (4), polarsnipe (1), tundrasnipe (2), sandløper (1), dvergmåke (4), fjelljo (4), tyvjo (1), egretthege (3), rødglente (4), hubro (1), lappugle (2), hærfulg (2), pirol (3), svartkråke (1), skjeggmeis (1), busksanger (1), gresshoppesanger (1), nattergal (1), svartrødstjert (3), svartstrupe (4), svarttryggerle (3) og båndkorsnebb (2). Verdt å nevne er også hekkefunn av hvitkinngås, gravand, sivhøne, vepsevåk, hornugle og lerkefalk, samt vinterfunn av kortnebbgås, toppdykker, horndykker, smålom, fjellvåk, musvåk, hornugle, tårnfalk, dvergfalk, vandrefalk, jernspurv, linerle, tornirisk og sivspurv.

Saksbehandling

Denne rapporten er basert på 1232 registrerte funn av 125 arter og 4 hybrider fra rapporteringsåret 2023. Dette er 3 % flere funn og 5 flere arter enn i 2022. Rapporten inneholder fem etterrapporteringer fra tidligere år: 1992 (1), 1995 (1) og 2022 (3). Tidligere Svelvik kommune i Vestfold som nå er en del av Drammen kommune, administreres fortsatt av LRSK Vestfold. Dette har komplisert saksbehandlingen og utarbeidelsen av denne rapporten.

LRSK har i forbindelse med denne rapporten ferdigbehandlet 98 godkjenningssaker av 34 arter/underarter/hybrider (noen av disse sakene gjelder de samme funnene). Dette er 53 flere saker og 4 flere arter enn i 2022. To saker gjeldende busksanger og polarsisik ble underkjent. I tillegg ble fem andre funn ikke godkjent pga. ufullstendig rapportering. LRSK har i 2023 oversendt 6 av sakene til NSKF: ringand (1), amerikсандlo (1) og kuhegre (4). Funnet av amerikсандlo og det ene funnet av kuhegre ble ikke godkjent. De fire andre sakene ble alle godkjent. Totalt var det 10 funn som ikke ble godkjent i 2023 (10 %), inkl. ett funn av en tidlig gulerle på Grunnane ved Svelvik underkjent av LRSK Vestfold. Dette er litt mer enn normalt. I ettertid har LRSK godkjent et funn av gråstrupedykker fra 1992 og NSKF et funn av elvesanger fra 1995 som nå publiseres i denne årsrapporten.

LRSK har i 2023 bestått av: Steinar Stueflotten (sekretær), Torgrim Breiehagen, Vegard Bang Fjeldheim og Jon Ludvig Hals. LRSKs oppgave er på vegne av Artsdatabanken å kvalitetssikre observasjoner av sjeldne og uvanlige fuglearter og fugleforekomster og publisere oversikter over alle godkjente funn i årlige rapporter. All saksbehandling i komiteén skjer fortløpende på Artsobservasjoner.no (AO) med supplerende diskusjoner via e-post om nødvendig. Derfor er det viktig at også alle observatører fortløpende rapporterer sine funn på AO og ikke venter for lenge med å sende inn sjeldenhetsrapporter til LRSK på arter som krever beskrivelse/dokumentasjon. Dette gjøres direkte i systemet fra valideringslista di som du finner ute til venstre på «Min startside». En oversikt over hvilke arter dette gjelder, finner du bakerst i denne rapporten. Du får også en direkte påminnelse om dette i form av en gul varseltrekant når du registrerer funn av arter som krever dokumentasjon med innsendelse av sjeldenhetsrapport. Underkjente funn og funn av beskrivelsesarter med ufullstendig rapportering blir fjernet fra alle offisielle lister og allmenn visning på AO.

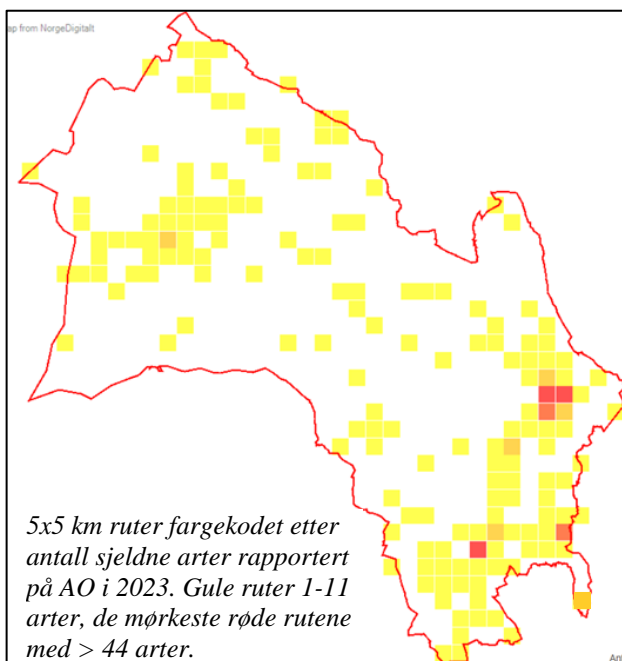
Det er godt å se at rapporteringen av både sjeldne og vanlige arter fortsatt holder seg høyt på AO. Totalt registrerte 518 personer til sammen 71.250 observasjoner av 234 arter i Buskerud i 2023. Dette er 8 % flere observasjoner og 6 flere arter enn i 2022. LRSK takker alle rapportører som ved å registrere sine observasjoner på AO, har bidratt til å holde kunnskapen om fuglefaunaen i Buskerud oppdatert. En ekstra takk til alle fotografene som har gitt sin tillatelse til å bruke bildene deres i denne rapporten.

Funnstatistikk per kommune

Kommuneoversikten nedenfor viser antall funn av sjeldne arter registrert på AO per kommune de tre siste årene. Av Drammens 47 funn i 2023 er 20 gjort i tidligere Svelvik kommune.

Tabell 1: Funnstatistikk per kommune (antall godkjente funn av sjeldne arter på Artsobservasjoner.no).

Kommune	2021	2022	2023
Drammen	75	48	47
Flesberg	10	2	4
Flå	10	7	5
Gol	53	45	11
Hemsedal	30	30	25
Hol	116	81	110
Hole	286	238	248
Kongsberg	32	40	61
Krødsherad	5	1	3
Lier	153	94	88
Modum	59	39	36
Nesbyen	16	11	8
Nore og Uvdal	30	18	12
Ringerike	275	278	293
Rollag	4	1	7
Sigdal	0	6	4
Øvre Eiker	166	209	237
Ål	41	45	33
Sum Buskerud	1361	1193	1232

Fordelingen mellom kommunene er relativt stabil med Ringerike, Hole og Øvre Eiker som de tre kommunene med flest funn av sjeldne arter. I 2023 har Hol passert Lier og rykket opp på 4. plass. Kartet til høyre viser hvor i Buskerud det i 2023 er gjort sjeldne artsfunn. Som tidligere er det færrest funn i midtfylket. Mens «hot spots» med mange sjeldne artsfunn finner vi som tidligere i områdene Nordre Tyrifjorden, Fiskumvannet og Linnestranda. I øvre deler av fylket er det ruta rundt Geilo som har flest sjeldne artsfunn. Andre ruter med > 11 sjeldne arter i 2023 finner vi ved Vikersund, sør for Hokksund og på Grunnane ved Svelvik. Totalt antall ruter med sjeldne artsfunn er 172 jamført 181 i 2022.

Været i 2023

Året 2023 var som helhet litt kjøligere enn normalt med en årsmiddeltemperatur for Buskerud på 0,3 grader under normalen (1991-2020) målt som gjennomsnitt for Kongsberg og Drammen. Året startet snørikt og ble etterfulgt av en svært kald mars måned med 2,6 grader under normal temperatur. Snøen ble derfor liggende til et godt stykke ut i april, så det ble en sein vår. Mange tidligtrekkende arter ankom derfor seinere enn normalt. Været i mai og spesielt i juni var svært tørt og varmt, noe som førte til avlingsskader i jordbruket. Resten av sommeren ble derimot kjølig og svært nedbørsrik. Ekstremværet Hans fra 7. til 9. august førte til store flomskader på Østlandet og resulterte i over det dobbelt av normal nedbør i august. Høsten startet med mildt vær i september med 2,3 grader over normal månedstemperatur. Det første snøfallet kom imidlertid allerede i månedsskiftet oktober/november, mens vinterkulda satte inn for fullt fra midten av november. Slutten på året ble vesentlig kaldere enn normalt med 3 grader under normal gjennomsnittstemperatur for november og desember. Isen la seg på de fleste vannene i lavlandet de første dagene i desember. Årsnedbøren endte på 125 % av normalen. Vi hadde ingen kraftige høststormer i Buskerud dette året. Følgelig ble det nok et svakt år når det gjelder observasjoner av vinddrevne havfugler.

Endringer i rapporteringslista

Valideringsansvaret for brilleand og kaspimåke er f.o.m. 2024 overført fra NSKF til LRSK. Ingen av disse artene er observert i Buskerud ennå. Sandløper er en sjelden vader i Buskerud som lett kan forveksles med andre småvadere. LRSK har derfor valgt å stille krav til beskrivelse/dokumentasjon av alle funn av denne arten f.o.m. 01.07.24. Egretthege har de siste årene blitt stadig vanligere med flere observasjoner årlig i Buskerud. I tillegg er dette en lett gjenkjennelig art som vanskelig kan forveksles med noen av de andre sjeldne hvite hegrene pga. størrelsen. LRSK har derfor fjernet kravet til beskrivelse/dokumentasjon av denne arten f.o.m. 01.07.24. Observasjoner av kongeørn i nedre deler av fylket har lenge vært inkludert i årsrapporten. Imidlertid har arten nå blitt vanligere også i denne regionen, og forekomsten her skiller seg ikke vesentlig fra den i resten av fylket. Alle registrerte observasjoner i hekketiden (fra medio februar til medio august) blir dessuten automatisk skjermet på AO, og konkrete hekkefunn rapporteres sjelden. Av denne grunn har vi besluttet at 2023 blir det siste året med en slik oversikt over tilfeldige funn av kongeørn i nedre deler av fylket.

Oppbygging av rapporten

Denne årsrapporten er bygd opp etter samme mal som tidligere. Opplysningene i artsomtalen er satt opp på følgende vis: (1) fuglens norske navn, (2) artens vitenskapelige navn, (3) * funnkategori som inngår i rapporten, f.eks. alle funn, hekkefunn eller vinterfunn, (4) antall registrerte funn i parentes med angivelse av antall akkumulerte funn/individer før rapportåret hvis kjent (vi har her beholdt akkumulerte tall for gamle Buskerud fylke), etterfulgt av antall funn/individer i rapportåret. For arter med over 100 funn før 2023, er antall akkumulerte funn nå utelatt. LRSK/NSKF til slutt betyr at arten er en beskrivelsesart godkjent av henholdsvis LRSK eller NSKF. (5) nyregistrerte etterrapporteringer fra tidligere år, (6) antall observerte individer i rapportåret med kjønn og alder hvis bestemt, (7) funntype hvis rapportert (er utelatt i mange tilfeller for å spare plass), (8) lokalitet, (9) kommune, (10) observasjonsdato(er), (11) * bak dato angir et positivt belegg med beleggstype i parentes (F - fotografi, V - video/filmopptak, L - lydopptak og D - drept eller funnet død hvis fuglen er innsamlet og skinnlagt/utstoppet), (12) navn på den/de som observerte fuglen med * foran navnet til den som oppdaget fuglen, hvis kjent, (13) kommentarer til observasjonen(e). Et funn kan bestå av en eller flere observasjoner av samme fugl(er).

For de fleste artene er funnene presentert i kronologisk rekkefølge. For noen arter med mange observasjoner er disse gruppert kommunevis for å bedre oversikten. For arter med svært mange observasjoner i løpet av året, er det kun gitt et summarisk sammendrag av funnmengden per kommune.

For å synliggjøre forekomsten til noen arter med mange observasjoner i løpet av året, er forekomsten også vist grafisk i form av et frekvensdiagram over antall observasjoner i Buskerud uke for uke i 2023. Et eksempel på et slikt frekvensdiagram er vist nedenfor for sivhauk i 2021. Jo mørkere blåfarge jo flere observasjoner per uke. Fargemetningen er angitt i fem trinn basert på en logaritmisk skala: (1) 1-2 observasjoner, (2) 3-5 observasjoner, (3) 6-9 observasjoner, (4) 10-19 observasjoner og (5) ≥ 20 observasjoner per uke.

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES												

Antall oppgitte funn gjelder bare funn som er rapportert på AO og godkjent av LRSK. Artsnavn i hakeparentes angir ikke-spontan forekommende arter, dvs. arter som er sluppet fri eller har rømt fra fangenskap (D- og E-arter). Artslista følger siste utgave av Norgeslista til NSKF per 31.12.2023, der taksonomi og systematikk følger IOC World Bird List.

Rapporterte og godkjente funn

ringgås, underarten *bernicla* (*Branta bernicla bernicla*):

* alle underartsbestemte funn (5/9 - 3/5) LRSK / Ringgås totalt (33/5896 - 3/5)

2023: 1 ind. Onsaker og Smiubakken, Hole 26.-27.3 *(F) (*Kendt Myrmo, Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth).
1 ind. Busund bru, Ringerike 26.3 *(F) (Richard Hals Gylseth, Agnethe Børresen, Terje Pettersen, Jon Ludvig Hals).
1 ind. Knem S, Myre og Grunnane, Drammen 1.-9.4. *(F) (*Jens Erik Nygård, Aleksander Solberg, Ken Adelsten Jensen, Steinar Stueflotten mfl.). 3 ind. Vikersund, Modum 3.-11.10 *(F) (*Åge Marberg, Eli Bondlid, Stein Edward James Grønning, Eirik Kristoffersen mfl.).

Den mørkbukete, østlige underarten til ringgås (ua. *bernicla*), sees bare fåtallig og sjeldent på vår- og høsttrekket i Buskerud. Samme individ som ble oppdaget av Kendt Myrmo på Onsaker (Hole) forflyttet seg seinere til området ved Busund bru (Ringerike) og ble gjenfunnet neste dag ved Smiubakken (Hole). Det kan ha vært samme individ som dukket opp ved Grunnane i Drammen 1. april og som seinere ble observert bl.a. i Sandebukta i Vestfold. Av de fem tidligere funnene er to fra høsttrekket (Strandafjorden, Ål 27.10.79 og Fiskumvannet, Øvre Eiker 23.09.06), pussig nok begge med 3 ind. som det på Vikersund i oktober 2023.

hvitkinngås (*Branta leucopsis*):

* hekkefunn (2/7+ par), vinterfunn des.-feb. (7 - 0)

Hekkefunn 2023: 6-7 par med opptil 25 pulli, unger utenfor reir ikke utvokste, Grunnane, Drammen 23.5.-27.6. (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hekking (5 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Småøyene, Steinsfjorden, Hole 15.-26.6 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen).

Parene med unger og de mange adulte hvitkinngjessene som observeres på Grunnane ved Svelvik, antas å komme fra bl.a. Saltskjær i Asker (Hurum), men hekking på landsiden i/ved Grunnane kan ikke utelukkes. Også et nytt hekkefunn påvist i Steinsfjorden, Hole. Dette er fjerde året på rad at arten hekker her. Slike hekkinger i innlandet blir nå stadig vanligere i Sør-Norge.

[stripegås x snøgås] (*Anser indicus* x *A. caerulescens*)

* alle funn (0/0 - 1/1) LRSK

2023: 1 ind. rastende Grunnane, Drammen 13.6. *(F) (Steinar Stueflotten).

Sjelden, ny gåsehybrid i Buskerud. Fuglen ble først antatt å være en 2K stripegås, men det var flere karaktertrekk som ikke stemte. Det ble derfor antatt at fuglen måtte være en stripegås-hybrid av noe slag. Til slutt ble det konkludert med at det var en stripegås x snøgås hybrid basert på en detaljert beskrivelse av denne hybridene i en artikkel publisert i *Ornis Svecica* (<https://doi.org/10.34080/os.v24.22556>). Gåsa var ikke ringmerket, men regnes likevel som en ikke-spontan rømling. Denne hybridene er kun registrert to ganger tidligere i Norge: 1 stasjonært ind. observert i Farsund kommune i 1994 og 1 ind. Stråholmen, Kragerø 23.7.2002.

Stripegås x snøgås Grunnane, Drammen 13.06.23.
Foto: Steinar Stueflotten (CC BY 4.0)

Taigasædgås Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.10.23.
Foto: Steinar Stueflotten (CC BY 4.0)

taigasædgås (*Anser fabalis*):

* alle funn (18/38 - 4/7)

2023: 2 ind. Nakkerud, Ringerike 19.4 (Eli Bondlid). 2 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 16.10-14.11 (*Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Melvin Åsum, Jon Ludvig Hals mfl.). 2 ind. Odin camping, Onsaker, Hole 18.10 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth mfl.). 2 ind. Nordfjorden, Ringerike 19.10 (Terje Pettersen). 1 ind. Ask og Averøya S, Ringerike 12.-22.12 (*Terje Pettersen, Frode Munkhaugen, Ken Adelsten Jensen, Steinar Stueflotten, Marius von Glahn). 1 ind. Sandtangen, Onsaker, Hole 31.12 (Terje Pettersen).

Taigasædgjess observeres kun fåtallig og sporadisk i Buskerud i trekketidene vår (mars-mai) og høst (september-november), sjelden om vinteren. Gjennomsnittlig ankomstdato: 27.4. ± 19 dager (5 år). Det var de samme to individene observert på Odin camping 18.10. som ble sett ute i Nordfjorden neste dag. Det ansees også som sannsynlig at det var en og samme taigasædgås som ble sett sammen med andre gjess (bl.a. en kortnebbgås) og sangsvaner på diverse lokaliteter i området Ask-Nordfjorden i desember.

kortnebbgås (*Anser brachyrhynchus*):

* vinterfunn des.-feb. (8 - 1/1), store antall ≥ 1000 ind.

Vinterfunn 2023: 1 ind. Ask og Averøya S, Ringerike 12.-22.12 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen, Ken Adelsten Jensen, Steinar Stueflotten, Marius von Glahn). 1 ind. Sandtangen, Onsaker, Hole 31.12 (Terje Pettersen).

Store antall 2023: 7500 ind. rastende Nordfjorden, Ringerike 2.4 (Terje Pettersen). 1050 ind. trekkende Linnestranda, Lier 3.4 (Michael Hundeide). 1000 ind. Nordfjorden, Ringerike 3.4 (Jens Tøndel Fossum). 4500 ind. rastende Frognøya Ø, Tyrifjorden, Hole 3.4 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 1000 ind. ptN Onsaker, Hole 3.4 (Kendt Myrmo). 2000 ind. rastende Nordfjorden, Ringerike 3.4 (Kendt Myrmo). 4000 ind. rastende Frognøya Ø, Tyrifjorden, Hole 3.4 (Kendt Myrmo). 5000 ind. rastende Nordfjorden, Ringerike 3.4 (Kendt Myrmo). 1000 ind. næringsøkende Sniubakken, Hole 4.4 (Terje Pettersen).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES								

Vårtrekket startet med flokker på Tyrifjorden og Fiskumvannet 21.3. jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 19.3. ± 7 dager siste 10 år. Vårtrekket var over medio mai, men enkeltindivider ble sett på noen lokaliteter utover sommeren til primo august. Topp trekkdager hadde vi 2.-4.4., trolig til sammen > 19.000 ind. med rastende flokker på opptil 4000-7500 ind. i Tyrifjorden. Det ble registrert til sammen minst 23.000 ind. ptN gjennom Buskerud denne våren, noe som er det høyeste antallet siden 2018. Høsttrekket startet med 1 ind. på Averøya 11.9. og med første flokk på 85 ind. rastende på Nordfjorden 20.9. jf. gjennomsnittlig start på høsttrekket 16.9. ± 11 dager (44 år). Høsttrekket varte til 25.11. Det ble registrert til sammen minst 2300 ind. ptS gjennom Buskerud denne høsten, noe som er mindre enn normalt (3000-5000 ind.). Vinterfunn er sjeldne i Buskerud. 1 ind. oppholdt seg sammen med mange andre gjess (bl.a. en taigasædgås) og sangsvaner i området Ask-Nordfjorden i desember. Gode beiteforhold på etterlatt og flomskadet byggåker etter «Hans».

tundrasædgås (*Anser serrirostris*):

* alle funn (14/25 - 6/15)

2023: 1-3 ind. Frøyshov-Stadum-Helgeland, Røyse N, Hole 6.4-11.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Stein Edward James Grønning mfl.). 1 ind. Steinsletta, Hole 25.4 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Jens Tøndel Fossum). 2-7 ind. Tangeviki, Strandafjorden, Ål 4.-24.5 (*Torgrim Breiehagen, Per Furuseth, Arild Gauteplass mfl.). 1 ind. Bjørke, Ask, Ringerike 5.5 (Kendt Myrmo). 1 ind. Birkelund jordene, Hovsfjorden, Hol 18.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Slåttahølen og Veslefjorden, Geilo, Hol 23.5-1.6 (*Trond Bølstad, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 2 ind. Hovsfjorden, Hol 28.5 (Per Furuseth). 1 ind. Skollerudmoen og Ådalselva, Hallingby, Ringerike 14.11-3.12 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen, Kendt Myrmo). 1 ind. DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden, Ringerike 27.11 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen).

Tundrasædgjess observeres fåtallig og sporadisk i Buskerud i trekketidene vår (mars-mai) og høst (medio september - november). Gjennomsnittlig ankomstdato: 28.3. ± 26 dager (8 år). Observasjonene i Hole og Ringerike våren 2023 dreier seg trolig om de samme individene. Det samme gjelder også observasjonene ved Hovsfjorden, Hol i mai.

tundragås (*Anser albifrons*):

* alle funn (45/79 - 2/10) inkl. underarter

2023: 2 ind. ptN DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden, Ringerike 3.4 (Marius von Glahn). 1 ind. rastende Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat, Nordfjorden, Ringerike 12.4 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 ind. rastende Nordfjorden, Ringerike 30.4-2.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo).

Disse tre observasjonene uten angitt underart gjelder trolig noen av de samme individene av underarten *albifrons* som har oppholdt seg i området i april denne våren.

tundragås, underarten albifrons (*Anser albifrons albifrons*):

* alle funn (18/29 - 2/10)

2023: 1-3 ind. Smiubakken, Frøyshov, Stadum og Hafnor, Røyse N, Hole 3.-9.4 (*Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Jens Tøndel Fossum, Richard Hals Gylseth mfl.). 2-6 ind. Hafnor, Frøyshov, Domholt og Domholtevja, Røyse N, Hole 10.-16.4 (Terje Pettersen, Tore Westgård, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo mfl.). 1 ind. Sandsæter, Ringerike 14.-17.4 (Jostein Myre, Jon Ludvig Hals, Kendt Myrmo). 2 adult + 2 1K stasjonær Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.10-15.11 (Aleksander Solberg, Andreas Hessvik-Troite, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals mfl.).

Arten tundragås observeres nesten årlig i lite antall i trekketidene vår (mars-mai) og høst (september-november), hyppigst i Nordre Tyrifjorden. Maks. antall i 2023 var 1 adult + 5 2K på Hafnor, Hole 10.4. Totalt er det gjort 47 funn av 89 individer tundragås i Buskerud per 2023. Nesten alle observerte tundragjess tilhører den østlige underarten *albifrons*. Det gjelder også de 1-2 ind. uten angitt underart som ble observert i Nordfjorden, Ringerike våren 2023. Familiegruppen på Fiskumvannet høsten 2023 holdt seg mye sammen med en flokk kortnebbgjess og to taigasædgjess.

kanadagås x grågås (*Branta canadensis x Anser anser*):

* alle funn per kommune (34/46 - 12/26)

2023: HOLE (5/10): 4 ind. Nordfjorden Ø 28.2 (Terje Pettersen). 3-4 ind. Gomnes, Onsaker og Smiubakken, Røyse 10.-24.3 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo). 1 ind. Sørsum vest, Steinsletta 23.3 (Kendt Myrmo). 4 ind. Steinsletta 26.3-3.4 (Kendt Myrmo, Terje Pettersen, Jens Tøndel Fossum). 1 ind. Steinsfjorden og Steinsletta 20.4-3.5 (Kendt Myrmo, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Grete Olsen Bye). 1 ind. Høyenhallstranda, Steinsfjorden 30.6 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen). 1 ind. Steinsvika, Steinsfjorden 26.8 (Marius von Glahn, Terje Pettersen). 1 ind. Steinsletta 29.9 (Steinar Stueflotten). 1 ind. rastende Steinsvika og Småøyene, Steinsfjorden 8.-12.10 (Frode Nordang Bye, Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1-2 ind. Onsaker 16.-18.10 (Steinar Stueflotten, Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth mfl.). 1 ind. Bønsnes 17.10 (Terje Pettersen). 3 ind. rastende Steinsvika, Steinsfjorden 26.10 (Kendt Myrmo). 3 ind. Svarstadvika, Sælabonn 27.10 (Terje Pettersen). 1 ind. Svarstadvika og Svensrudvika, Sælabonn 11.-16.11 (Terje Pettersen). 1 ind. Sandtangen, Onsaker 31.12 (Terje Pettersen). RINGERIKE (4/8): 1 ind. Averøya 6.-19.3 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. Norderhov 26.-29.3 (*Kendt Myrmo, Terje Pettersen, Marius von Glahn). 1 ind. Sandsæter 16.-17.4 (Steinar Stueflotten, Kendt Myrmo). 1 ind. Østbråtaskjæret, Steinsfjorden 3.5 (Marius von Glahn). 1 ind. Sandsæter 3.-14.9 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Juveren 14.10 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1-3 ind. Ask og Karlsrudtangen 28.10-9.11 (Kendt Myrmo, Terje Pettersen, Marius von Glahn, Richard Hals Gylseth). 2 ind. Jordene Nord for Gilegata, Vaker 4.11 (Terje Pettersen). 2-3 ind. Skollerudmoen og Hallingby bru, Hallingby 14.11-3.12 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen, Kendt Myrmo). 1 ind. Ask, Nordfjorden og Averøya S 20.11-22.12 (Richard Hals Gylseth, Terje Pettersen, Marius von Glahn mfl.). ROLLAG (1/2): 2 ind. Paddevika 6.6 (Bjørn Harald Larsen, Kamilla Svingen). ØVRE EIKER (2/6): 3 ind. Hegstad beitemark, Fiskumvannet 31.5 (Steinar Stueflotten). 3 ind. Fiskumvannet 11.-17.10 (Melvin Åsum, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.).

Mange observasjoner med totalt sett en uoversiktlig forekomst av denne hybridene i 2023. Trolig minst 5 forskjellige individer på diverse lokaliteter i nordre Tyrifjorden både i 1. og 2. halvår. Følgende funn dreier seg trolig om andre individer: 3 ind. ved Fiskumvannet, Øvre Eiker både 31.5. og i oktober, 2 ind. i Rollag 6.6. og 3 ind. ved Hallingby i november. Antall observasjoner av denne hybridene er økende.

sangsvane (*Cygnus cygnus*):

* hekkefunn per kommune (7)

Hekkefunn 2023: DRAMMEN (1): 1 hekking (5 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Miletjern 17.4-26.9 (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum, Leif Asbjørn Jørgensen mfl.). HEMSEDAL (1): 2 ind. reirbygging Sygardslåtta 13.5 (Ken Adelsten Jensen). HOL (2): 1 hekking (1 pull) unge utenfor reir, ikke utvokst Pålgardvatnet 26.5-2.7 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass, Torgrim Breiehagen, Jostein Myre, Øyvind Nyvold Larsen mfl.). 1 par rugende Uthusvika, Veslelfjorden 28.5-5.6 (Torgrim Breiehagen, Anne Mette Monclair, Per Furuset, Trond Bølstad). NESBYEN (2): 1 hekking (3 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Grunntjern 31.5-22.8 (Terje Pettersen). 1 par rugende Brynhildstjern 24.6 (Turid Sidsel Jonli). ÅL (1): 1 hekking (1 par m/4 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Torskjellsettjørn 13.7-1.8 (Odd Harald Sørboen, Torgrim Breiehagen).

Arten hekker på noen få lokaliteter i Buskerud, bl.a. i Drammen, Hemsedal, Hol, Nesbyen og Ål. Bestanden har vært i økning, men viser tilsynelatende en liten tilbakegang i 2023. På Miletjern i Mjøndalen vokste bare 4 av de 5 ungene opp til flygedyktig alder i oktober.

gravand (*Tadorna tadorna*):

* hekkefunn (3 par), vinterfunn des.-15. feb. (0)

Hekkefunn 2023: 2 par m/6+8 pulli, unger utenfor reir, ikke utvokste, Grunnane, Drammen 29.5. (Steinar Stueflotten). 13 ad. + 5 pulli, unger utenfor reir, ikke utvokste, Grunnane, Drammen 1.6. (Bent Ellingsen). 1 par permanent revir Linnestranda, Lier 13.6. (Jens Erik Nygård). 26 ad. og 2+7 pulli, Grunnane, Drammen 13.6. (Steinar Stueflotten). 6 ad. og 2+7 pulli Grunnane, Drammen 27.6. (Steinar Stueflotten). 1 par m/7 unger utenfor reir, ikke utvokste, Grunnane, Drammen 4.7. (Steinar Stueflotten). 1 ad. m/4 unger Grunnane, Drammen 4.7. (Eli Gates, Richard Gates).

Fåtallig og heller sjelden hekkefugl. På Grunnane ved Svelvik lyktes 2 par å få fram unger, mens flere andre par trolig mislyktes med hekkingen. 1 par gjorde hekkforsøk på Linnestranda i Lier, men mislyktes med hekkingen.

mandarinand (*Aix galericulata*):

* alle funn (39/43 - 8/10)

2023: 1 adult hunn Linnestranda, Lier 11.4 (Jens Erik Nygård, Jan Olav Nybo). 1 hann Vangen, Strandafjorden, Ål 1.-2.5 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass, Kjell Einar Bie, Per Furuset, Torgrim Breiehagen, Anne Mette Monclair). 1 adult hann Bacheparken, Landfall-øya, Drammen 6.5 (Leif Asbjørn Jørgensen, Merete Hellberg). 1 adult hann Drammenselva v/Krokstadelva, Drammen 8.5 (Melvin Åsum). 1 hann Meskestad, Kongsberg 19.5 (Jostein Myromslien). 1 hann Campinghølen, Geilo bro V, Veslelfjorden, Hol 27.-28.5 (Per Furuset, Lars Egil Furuset, Torgrim Breiehagen mfl.). 3 1K Drammenselva v/Krokstadelva, Drammen 4.-10.8 (Leif Asbjørn Jørgensen). 1 hunnfarget Herstrøm, Drammen 8.9 (Leif Asbjørn Jørgensen). 1 adult hann Herstrøm, Drammen 18.9 (Leif Asbjørn Jørgensen).

Arten observeres normalt bare vår og høst i Buskerud og da nesten alltid som enslige hanner. Det fotodokumenterte funnet av 1 adult hunn på

Linnestranda 11.4. er derfor et sjeldent funn. Det samme er observasjonen av 3 1K ind. i Drammenselva v/Krokstadelva 4.-10.8. Hannen som ble observert i Bacheparken 6.5. og i Drammenselva v/Krokstadelva 8.5., antas å være samme individ. Mandarinanda på Herstrøm i september kan ha vært samme hann i eklipsdrakt.

knekkand (*Spatula querquedula*):

* alle funn (- 11/21)

2023: 1 par Linnestranda, Lier 11.4 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten, Jan Olav Nybo). 1 ad. hann Linnestranda, Lier 20.4 (Jens Erik Nygård). 7 ind. (3 hanner + 4 hunner) Måsnesmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 22.4 (Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 2 hanner Tangeviki, Strandafjorden, Ål 10.5 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass, Torgrim Breiehagen). 1 par Juveren, Ringerike 10.-11.5 (Terje Pettersen). 1 par i passende hekkebiotop Fiskumvannet, Øvre Eiker 12.-31.5 (Hans Petter Rømme, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten, Rolf E. Andersen mfl.). 1 hann Hungerholt, Steinssletta, Hole 19.5 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen). 1 hann Mælingen, Ringerike 19.-22.5 (Terje Pettersen). 1 hann Fiskumvannet, Øvre Eiker 3.-9.6 (Melvin Åsum, Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 2K+ hann Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 13.8 (Jon Ludvig Hals). 1 hunnfarget Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.8 (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.).

Mandarinender (1K) Drammenselva v/Krokstadelva 04.08.23.

Foto: Leif Asbjørn Jørgensen (CC BY 4.0)

Arten observeres fåtallig, men regelmessig i sommerhalvåret, hyppigst om våren (april-mai). Gjennomsnittlig ankomstdato: 23.4. ± 12 dager (42 år). Noen av observasjonene på diverse lokaliteter i Nordre Tyrifjorden samt på Fiskumvannet kan dreies seg om de samme individene.

skjeand (*Spatula clypeata*):

* alle funn per kommune (- 16/44)

2023: HOLE (1/1): 1 hann Steinsvika, Steinsfjorden 4.-10.5 (Steinar Stueflotten, Terje Pettersen). LIER (3/10): 1 par Linnestranda 23.4 (Rolf E. Andersen, Jens Erik Nygård, Klaus Meyer, Steinar Stueflotten, Jostein Myre). 7 ind. (5 hanner + 2 hunner) Linnestranda 4.5 (Jens Erik Nygård, Bent Ellingsen, Hans Petter Rømme, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hann Linnestranda 9.5 (Rolf E. Andersen mfl.). RINGERIKE (9/29): 4 hanner Nakkerud 16.4 (Eli Bondlid). 1 par Nordfjorden 21.-29.4 (Kendt Myrmo, Eli Bondlid, Richard Hals Gylseth). 1 par Synneren 8.-10.5 (Terje Pettersen). 2 hanner Karlsrudtangen, Nordfjorden 8.5 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo mfl.). 1 par Juveren 9.-11.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Richard Hals Gylseth). 1 hunnfarget Juveren 14.9 (Terje Pettersen). 3 hunnfarget Synneren 22.9 (Terje Pettersen). 1 hunnfarget Karlsrudtangen, Nordfjorden 23.9 (Terje Pettersen). 2 hunnfarget Juveren 25.9 (Marius von Glahn). 5-9 hunnfarget Juveren 7.-18.10 (Kendt Myrmo, Marius von Glahn, Terje Pettersen mfl.). 2-4 hunnfarget Synneren 10.-11.10 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass, Marius von Glahn). ØVRE EIKER (3/4): 1 par i passende hekkebiotop Fiskumvannet 1.5-3.6 (Andreas Hessvik-Trøite, Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Melvin Åsum mfl.). 3 ind. Fiskumvannet 3.6 (Melvin Åsum mfl.). 1 hann Hegstadmyra, Fiskumvannet 9.6 (Eirik Kristoffersen). 1 adult hann stasjonær Flesaker, Fiskumvannet 15.6 (Steinar Stueflotten). 1 hunnfarget Fiskumvannet 13.8 (Jon Ludvig Hals).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES											

Arten observeres fåtallig, men regelmessig, spesielt i trekktidene vår (medio april – mai) og høst (medio august–oktober). Gjennomsnittlig ankomstdato: 23.4. ± 10 dager (40 år). 65 % av observasjonene ble gjort i første halvår og 35 % i andre halvår. Noen av observasjonene dreier seg trolig om de samme individene. Et par på Måsnesmyra, Fiskumvannet viste hekkeatferd med bl.a. observert paring, men vellykket hekking ble ikke påvist.

snadderand (*Mareca strepera*):

* alle funn (- 9/18)

2023: 1-3 hanner Onsakervika, Onsaker, Hole 9.-16.4 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Kendt Myrmo, Hans Petter Rømme). 1 par Linnestranda, Lier 11.4 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten, Rolf E. Andersen mfl.). 1-2 hanner Nordfjorden, Ringerike 12.-20.4 (Terje Pettersen, Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 par Linnestranda, Lier 23.4 (Rolf E. Andersen, Jens Erik Nygård). 1 hann Synneren Ø, Ringerike 6.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 5 ind. Linnestranda, Lier 6.5 (Jens Erik Nygård, Jostein Myre, Jostein Moldsvor, Bjørn Lauritzen, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hann Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 7.-15.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Arild Gauteplass mfl.). 1 hann Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 10.-14.5 (Terje Pettersen). 1 par Linnestranda, Lier 19.5 (Bent Ellingsen, Hans Petter Rømme). 1 hann Fiskumvannet, Øvre Eiker 28.5-3.6 (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.).

Arten er i seinere år observert årlig på vårtrekket (april-mai), gjennomsnittlig ankomstdato: 21.4. ± 11 dager (28 år), sjeldnere sommer og høst. Noen av snadderendene observert på diverse lokaliteter i Nordre Tyrifjorden våren 2023, kan dreie seg om de samme individene.

brunnakke (*Mareca penelope*):

* hekkefunn (1)

2023: 6 ind. (1 adult hunn m/5 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Torkjellsettjørn, Ål 13.7 (Odd Harald Sørbøen).

Fåtallig og heller sjelden hekkefugl i Buskerud. Torkjellsettjørn i Ål ble oppdaget som ny hekkelokalitet i 2021.

stjertand (*Anas acuta*):

* alle funn per kommune (- 18/76)

2023: HEMSEDAL (1/2): 1 par Eikredammen 1.-11.5 (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim, Magnhild Finset Fjeldheim, Stian Sannes). HOLE (5/17): 2 par Onsakervika, Onsaker 11.-15.4 (Terje Pettersen mfl.). 3 hanner + 1 hunn Svensrudvika, Sælabonn 23.4 (Terje Pettersen). 6 hunnfarget Småøyene, Steinsfjorden 30.8 (Kendt Myrmo). 2 hanner Onsakervika, Onsaker 25.9 (Terje Pettersen). 1 hunnfarget Bønsnes 29.10 (Terje Pettersen). KRØDSHERAD (1/1): 1 hann Noresund 13.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). LIER (1/2): 1 adult hann Linnestranda 4.-18.4 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten, Rolf E. Andersen mfl.). 1 hann Gilhusodden, Linnestranda 12.4 (Jorunn Villand). 1 par Linnestranda 14.-15.4 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand). RINGERIKE (7/47): 1-7 ind. Nordfjorden 12.4-5.5 (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Kendt Myrmo mfl.). 4 ind. Synneren 28.-29.4 (Richard Hals Gylseth, Terje Pettersen). 2 hunnfarget Åsa 3.-10.9 (Terje Pettersen, Marius von Glahn). Opptil 25 hunnfarget Karlsrudtangen, Nordfjorden 3.9-1.10 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Marius von Glahn mfl.). 1 hunnfarget Juveren 11.9 (Terje Pettersen). 2 ind. Åsa 4.10 (Marius von Glahn). 1 hunnfarget Synneren 7.10 (Kendt Myrmo). 2-5 hunnfarget Juveren 15.-18.10 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen, Richard Hals Gylseth mfl.). 3 hunnfarget Synneren 16.10 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten). 3 ind. Molvald 27.11 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). ØVRE EIKER (3/7): 2 par Fiskumvannet 23.4 (Jon Ludvig Hals mfl.). 1 par Hegstad beitemark, Fiskumvannet 23.4-6.5 (Jorunn Villand,

Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 2 hunnfarget Fiskumvannet 27.8-2.9 (Andreas Hessvik-Troite, Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Lars Dolmen mfl.). 1 hunnfarget Fiskumvannet 12.-14.11 (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES				

Fåtaillig hekkefugl i nordfylket, men ingen registrerte hekkefunn i 2023. Heller ingen vinterfunn dette året. Første observasjon på vårtrekket: 4.4., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 10.4. ± 14 dager (39 år). Noen av observasjonene spesielt i nordre Tyrifjorden dreier seg trolig om de samme individene. Uvanlig mange individer observert sammen med flere hundre andre ender nederst i Sogna og på Karlsrudtangen i september. De fleste var hunnfargede individer, men minst 6 hanner ble sett 20.9.

taffelend (*Aythya ferina*):

* alle funn (- 4/9)

2023: 2 hanner og 1 hunn Svensrudvika, Sælabonn, Hole 23.4 (Kendt Myrmo, Jan Olav Nybo, Terje Pettersen mfl.). 2 hanner og 1 hunn Nordfjorden, Ringerike 24.-30.4 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Steinar Stueflotten mfl.). 3 hanner og 1 hunn Nordfjorden, Ringerike 1.-2.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Richard Hals Gylseth). 1 par DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden, Ringerike 6.5 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 hann Nordfjorden, Ringerike 7.-13.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Richard Hals Gylseth mfl.). 3 ind. Juveren, Ringerike 20.10 (Terje Pettersen). 1 hann Fiskumvannet, Øvre Eiker 22.-23.10 (Lars Dolmen, Eirik Kristoffersen, Jon Ludvig Hals mfl.). 1 adult hann Bergsjø, Modum 28.10 (Jon Ludvig Hals).

Arten observeres tilnærmet årlig i lite antall på vårtrekket (april – mai) og høsttrekket (september – november), hyppigst på Fiskumvannet og i Nordre Tyrifjorden, sjeldent ellers. Alle observasjoner i Nordre Tyrifjorden 23.4.-8.5. antas å dreie seg om de samme individene, maks. 3 hanner og 1 hunn i Nordfjorden 1.-2.5.

ringand (*Aythya collaris*):

* alle funn (1/1 - 1/1) NSKF

2023: 1 adult hann Nordfjorden, Ringerike 4.5 *(F) (*Kendt Myrmo, Vegard Bunes, Terje Pettersen mfl.).

Meget sjelden amerikansk gjest som også kan forekomme som europeisk parkrømling. Dette er det første funnet i Tyrifjorden etter at arten ble påvist som ny art for Buskerud og Viken på Linnestranda 2.5.2022. Hannen i Nordfjorden oppholdt seg i en stor flokk med toppender utenfor Røsholmstranda. Den ble ikke sett her verken dagen før eller dagen etter 4.5. Per 2023 er det godkjent 80 funn av ringand i Norge, og arten er observert årlig siden 2008. De fleste funn er gjort i perioden ultimo april til ultimo mai med en topp primo mai.

Ringand og toppand hann Nordfjorden, Ringerike 04.05.23.
Foto: Kendt Myrmo

ærfugl (*Somateria mollissima*):

* innlandsfunn (14 - 3/12)

2023: 3 ind. Drammenselva v/Gulskogen, Drammen 20.1 (Vidar Øverbye, Siw Hagstrøm). 1 par Nordfjorden, Ringerike 6.5 (*Kendt Myrmo, Richard Hals Gylseth, Terje Pettersen mfl.). 7 ind. Frognøya V, Tyrifjorden, Hole 19.5 (Terje Pettersen).

Vanlig og til dels tallrik hekkefugl i kystområdene, men sjelden gjest i innlandet, oftest om våren. Sist arten ble observert på en innlandslokalitet i Buskerud var i Nordfjorden, Ringerike og Strandafjorden, Ål 1.5.2020.

sjørre (*Melanitta fusca*):

* hekkefunn (0), funn ≥ 20 ind.

Store antall 2023: 30 ind. Grunnane, Drammen 5.-6.5. (Rolf E. Andersen, Jostein Moldsvor, Bjørn Lauritzen), 55 ind. Grunnane, Drammen 4.7. (Steinar Stueflotten), 95 ind. Grunnane, Drammen 19.7. (Eli Gates mfl.), 95 ind. Grunnane, Drammen 3.8. (Finn Hauge), 105 ind. Grunnane, Drammen 21.8. (Steinar Stueflotten).

Sjørren hekker spredt i indre fjellstrøk, men ingen rapporterte hekkefunn i 2023. Arten sees ellers sporadisk i lavlandet utenom hekketida og regelmessig langs kysten høst og vinter. Årlig raster det i perioden mai-august som regel et stort antall sjørre på Grunnane ved Svelvik. Årsaken til de store ansamlingene her midtsommers er ikke helt forstått, men det dreier seg trolig om samlinger av ikke-hekkende fugler.

svartand (*Melanitta nigra*):* hekkefunn (0), funn ≥ 20 ind.

Store antall 2023: 20 ind. Grunnane, Drammen 12.7. (Terje Gustavsen). 35 ind. (34 hunnfarget og 1 adult hann) Strandafjorden, Ål 16.11 (Torgrim Breiehagen). 70 ind. rastende Fiskumvannet, Øvre Eiker 19.11 (Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite). 82 ind. rastende Fiskumvannet, Øvre Eiker 19.11 (Jorunn Villand).

Fåttallig hekkefugl i fjellet i øvre deler av Buskerud, men ingen registrerte hekkefunn i 2023. Større flokker på ≥ 20 ind., er heller sjeldne, men sees av og til på vårtrekket i mai og på høsttrekket i oktober-november. Vi må tilbake til 23.10.12 for en like stor flokk på Fiskumvannet som den som ble observert der 19.11.23.

havelle (*Clangula hyemalis*):

* alle funn (- 12/19)

2023: 1 hann Strandafjorden øvre, Dalseide og Gjernes, Strandafjorden, Ål 20.-24.4 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass, Per Furusest, Torgrim Breiehagen mfl.). 2-4 ind. Ustedalsfjorden, Høl 24.-25.5 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 hunn Falkenuttjenna, Nore og Uvdal 28.7 (Hans Erik Næss, Kristoffer Næss). 1 ind. Jukletjerne, Hemsedal 1.10 (Kristoffer Bøhn, Thomas Bøhn). 2 ind. Tyrifjordplatået, Frognyøya, Tyrifjorden, Høl 18.10 (Terje Pettersen). 2 ind. DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden, Ringerike 19.10 (Marius von Glahn). 1-2 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.10-7.11 (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite mfl.). 1 hunnfarget Svarstadvika, Sælabonn, Høl 11.11 (Terje Pettersen). 1 ind. Nakkerud, Ringerike 11.11 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 18.11 (Lars Dolmen). 1 hunnfarget Svensrudvika, Sælabonn, Høl 18.-26.11 (Terje Pettersen, Marius von Glahn). 2 ind. Høyenhallstranda, Steinsfjorden, Høl 28.11 (Terje Pettersen).

Sjelden hekkefugl i indre fjellstrøk, men ingen hekkefunn registrert i 2023. Ellers fåttallig og sporadisk i lavlandet på vårtrekket (april-mai) og høsttrekket (oktober-november), mer sjeldent i lavlandet om sommeren. Gjennomsnittlig ankomstdato: 3.5. ± 12 dager (27 år). Seineste observasjon i gjennomsnitt: 16.11. ± 19 dager (27 år), sjelden vintergjest.

lappfiskand (*Mergellus albellus*):

* alle funn per kommune (- 13/21)

2023: FLESBERG (1/1): 1 adult hann Svene 10.5 (Aleksander Solberg). HOLE (4/7): 1 par Bønsnes 21.3 (*Richard Hals Gylseth, Terje Pettersen). 1 par Steinsvika, Steinsfjorden 21.4 (Terje Pettersen). 1 par Herøysundet, Steinsfjorden 12.10 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 hunnfarget Sundvollstranda og Bjørsrudvika, Steinsfjorden 7.-11.11 (Aksel Olsson, Terje Pettersen). 1 hunnfarget Vik, Steinsfjorden 22.11 (Terje Pettersen). LIER (2/3): 1 adult hunn Linnenstranda 25.3 (Jens Erik Nygård). 2 adulte hunner Linnenstranda 12.4 (Jens Erik Nygård). RINGERIKE (5/9): 1-3 ind. Storelva meandersving, Mælingen 31.3-14.4 (Kendt Myrmo, Terje Pettersen, Jens Tøndel Fossum, Marius von Glahn). 1 adult hann Juveren 10.-12.4 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 hann Busund 18.4 (Richard Hals Gylseth). 1 hunn Nordfjorden og Averøya 21.4-4.5 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Vegard Bunes, Steinar Stueflotten mfl.). 1 hunn Åsa 1.-5.5 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Marius von Glahn, Richard Hals Gylseth). 1 hunn Karlsrudtangen, Nordfjorden 8.10 (Frode Nordang Bye). 1 hunnfarget Synneren 14.10 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 2 hunnfarget Synneren Ø 15.10 (Terje Pettersen). 1 hunnfarget Karlsrudtangen, Nordfjorden 22.10-15.11 (Terje Pettersen, Ole Knut Steinset, Richard Hals Gylseth, Marius von Glahn mfl.). 1 hunnfarget Synneren 31.10-9.11 (Terje Pettersen). 2 hunnfarget Karlsrudtangen vest, Nordfjorden 12.11 (Terje Pettersen). ÅL (1/1): 1 hunn Tangeviki, Strandafjorden 14.5 (Bård Kyrkjedelen, Trym Kyrkjedelen, Per Furusest, Torgrim Breiehagen).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES										

Arten opptrer årvisst i Buskerud i vinterhalvåret fra oktober til april. Hyppigst på vårtrekket ultimo mars - medio mai og på høsttrekket i oktober-november. Antall funn kan variere mye fra år til år. Mange observasjoner de to siste årene. Noen av de observerte lappfiskandene på diverse lokaliteter i Nordre Tyrifjorden dreier seg trolig om de samme individene.

snadderand x brunnakke (*Mareca strepera* x *M. penelope*):

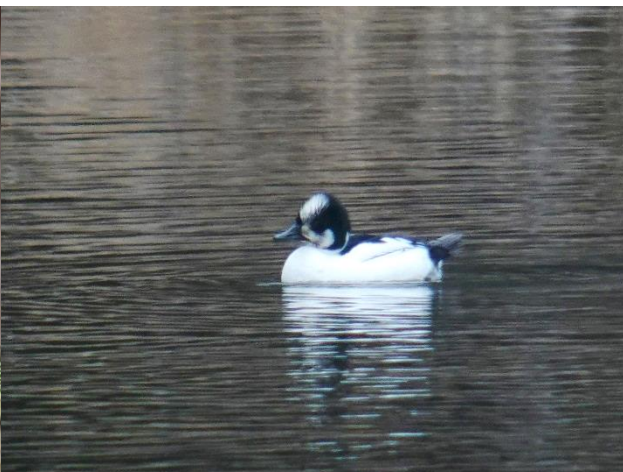
* alle funn (0 - 1/1) LRSK

2023: 1 hann Drammenselva v/Krokstadelva, Drammen 8.-14.5 *(F) (Melvin Åsum, Jorunn Villand, Steinar Stueflotten). 1 hann Fiskumvannet, Øvre Eiker 28.5-3.6 *(F) (*Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Melvin Åsum mfl.).

Sjelden andehybrid observert for første gang i Buskerud og kun for andre gang i Norge etter førstefunnet i Borrevannet, Horten 5.5.2018. Det ansees som sannsynlig at hannen som dukket opp på Måsnesmyra, Fiskumvannet 28.5., er den samme som oppholdt seg noen dager i Krokstadelva tidligere i mai.

Snadderand x brunnakke Krokstadelva 08.05.23
Foto: Melvin Åsum (CC BY-NC-SA 4.0)

Kvinand x lappfiskand Storelva v/Busund 16.04.23.
Foto: Steinar Stueflotten (CC BY 4.0)

kvinand x lappfiskand (*Bucephala clangula* x *Mergellus albellus*):

* alle funn (3/3 - 1/1) LRSK

2023: 1 hann Storelva mellom Busund og Mælingen, Ringerike 18.2-17.4 *(F) (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo, Marius von Glahn, Steinar Stueflotten). 1 hann Storelva nedre del, Ringerike 7.3 *(F) (Terje Pettersen). 1 hann Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 20.4-6.5 *(F) (Eirik Kristoffersen, Kjell Isaksen, Frode Nordang Bye, Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Kendt Myrmo mfl.). 1 hann Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 1.-2.12 *(F) (Terje Pettersen). 1 4K+ hann Storelva ved Busund, Ringerike 5.12 *(F) (Terje Pettersen). 1 4K+ hann Storelva ved Busund, Ringerike 23.12 *(F) (Terje Pettersen).

Sjelden andehybrid som observeres nesten årlig i Norge. Denne hannen antas å være den samme tilbakevendende hannen som ble observert i samme område i mars-april 2021 og januar-april 2022. En hunnfarget hybrid observert i Busund i oktober 2019, kan også ha vært den sammen hannen da som 1K.

vaktel (*Coturnix coturnix*):

* alle funn per kommune (- 20/23+)

2023: DRAMMEN (2/2): 1 ind. sang/spill Flåtán nordre, Skoger 14.-15.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Myre, Svelvik 4.7. (Steinar Stueflotten). HEMSEDAL (2/2): 1 ind. sang/spill Flåmyri 26.6 (Stian Sannes). 1 ind. sang/spill Flåmyri 4.8 (Vegard Bang Fjeldheim). HOLE (1/3): 1-3 ind. sang/spill Steinsletta 17.6-18.8 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth mfl.). LIER (1/1): 1 ind. sang/spill Banveien, Meren grustak 8.6 (Hans Petter Rømme). MODUM (1/1): 1 ind. Svenskerud, Vikersund 23.5 (Eirik Kristoffersen). RINGERIKE (1/1): 1 ind. sang/spill Østre Veme 1.7 (Marius von Glahn). ROLLAG (1/1): 1 adult hann sang/spill Mogan 5.6 (Finn Gregersen). ØVRE EIKER (11/12+): 1 ind. sang/spill Sørby, Bergsvingen 24.-25.5 (Steinar Stueflotten). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Råen, Fiskumvannet 7.6 (Melvin Åsum). 1 ind. sang/spill Hals 11.6 (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang/spill Bryn, Hokksund 22.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Sem 22.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Hokksund flyplass, Hokksund 22.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Lo, Hokksund 22.6 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Bergsvingen 8.7 (Steinar Stueflotten). 1 ind. sang/spill Bergsvingen 3.-4.8 (Steinar Stueflotten, Jorunn Villand). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Bergsvingen 20.8 (Steinar Stueflotten). Flere ind. Kirkealeen, Hokksund 17.10 (Sissel Thygesen).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES

Arten observeres årlig i nedre deler av Buskerud fra ultimo mai til ultimo august, mer sjeldent i øvre deler av Buskerud som observasjonene i Hemsedal. Gjennomsnittlig ankomstdato: 29.5. ± 9 dager (32 år). Gode år med mange observasjoner i Buskerud de siste årene. Noen av observasjonene i Øvre Eiker dreier seg trolig om de samme individene. Et ekstremt seint funn av flere individer ved Hokksund 17.10. må antas å ha vært et seint kull.

nattravn (*Caprimulgus europaeus*):

* alle funn per kommune (- 20/28)

2023: DRAMMEN (4/5): 1 ind. sang/spill Roligheten, Åssiden 29.5 (Endre Nygaard). 2 ind. par i passende hekkebiotop Risdalsåsen 10.6 (Berit Roll Elgsaas). 1 ind. sang/spill Ramfløya, Åssiden 13.6 (Endre Nygaard). 1 ind. sang/spill Sukkerertkollen, Svelvik 27.6. (Steinar Stueflotten). KONGSBERG (6/9): 1 ind. sang/spill Landmåleråsen, Skollenborg 18.5-19.7 (Aleksander Solberg). 1 ind. sang/spill Himfjell, Passebekk 21.5 (Aleksander Solberg). 1-2 ind. sang/spill Hvamsåsen, Hvam 21.-29.5 (Aleksander Solberg). 2 ind. sang/spill Tveitenkollen 20.6 (Aleksander Solberg). 2 ind. sang/spill Ulebergkollen v/Tveitenkollen 20.6 (Aleksander Solberg). > 2 ind. sang/spill Hvamsåsen, Hvam 20.6 (Aleksander Solberg). 1 ind. sang/spill Lindumvarden, Passebekk 20.6 (Aleksander Solberg). LIER (1/1): 1 ind. sang/spill Rustanveien 14.6 (Per Ødegård). RINGERIKE (1/1): 1 ind. sang/spill Steinrøysåsen 19.6 (Terje Spolén Nilsen,

Marthe Seem). ØVRE EIKER (8/12): 1-2 ind. sang/spill Tørrbekk, Eikeren 16.5-4.7 (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum, Andreas Hessvik-Trøite, Hans Petter Rømme, Morten Jagdum, Lars Dolmen). 2 ind. næringssøkende Åssideveien 17.5 (Aleksander Solberg). 1 ind. sang/spill Storekleiv, Eikeren 19.5-4.7 (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum). 1-2 ind. sang/spill Lauvbråten, Tørrbekk, Eikeren 19.5-28.6 (Steinar Stueflotten, Rune Zakariassen, Øystein Røsok). 1 ind. Kjerringberget, Eikern Rv 35 21.5 (Kristin Bjartnes). 1-2 ind. sang/spill Østerudfjellet, Østerud, Eikeren 30.5-17.6 (Rune Zakariassen, Øystein Røsok, Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals). 1 adult hann sang/spill Damåsen 5.6 (Finn Gregersen). 1 ind. Kjerringberget, Eikern 16.6 (Kristin Bjartnes). 1 ind. Store Fiskelausen vest 14.7 (Thor Erik Jelstad).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES										

De fleste funn er gjort på tidligere kjente lokaliteter, flest ved Eikeren og i Lågendalen. Gjennomsnittlig ankomstdato til Buskerud: 16.5. ± 10 dager (27 år). Noen av observasjonene langs Eikeren kan dreie seg om de samme individene.

skogdue (*Columba oenas*):

* hekkefunn (0), vinterfunn des.-feb. (14/56 - 3/22); funn i øvre Buskerud (8/10 - 0) LRSK

2023: 1 ind. rastende Juveren, Ringerike 14.2 (Richard Hals Gylseth). 3 ind. overflygende Storelva v/Helgelandsmoen og Mælingen, Ringerike 22.-23.2 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 6 ind. Juveren, Ringerike 26.2 (Terje Pettersen). 6 ind. næringssøkende Hundstad, Røyse, Hole 28.2 (Terje Pettersen). 13 ind. stasjonær Juveren, Ringerike 28.2 (Marius von Glahn).

Skogdua hekker fåtallig i nedre deler av Buskerud. Arten er sjelden å se i øvre deler. Det er gjort flere observasjoner av par og syngende individer i hekketiden i passende hekkebiotop, men uten at hekking er sikkert påvist i 2023. Vinterfunn er sjeldne. Mange individer observert i Nordre Tyrifjorden i siste halvdel av februar, dreier seg trolig om individer på tidlig vårtrekk. Egentlige vinterfunn vil i fremtiden kun gjelde observasjoner gjort i perioden 1.12.-15.2.

tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*):

* hekkefunn (0), alle funn ≥ 5 ind. (5).

2023: 5 ind. ved føring Fossgårdfeltet, Geilo, Hol 15.5 (Trond Bølstad). 5 ind. Bjørke, Steinssletta, Hole 29.9 (Steinar Stueflotten). 5 ind. Midtre Sørurn, Steinssletta, Hole 16.10 (Steinar Stueflotten). 8 ind. Åker, Hokksund, Øvre Eiker 22.10 (Steinar Stueflotten). 7 ind. Helgelandsmoen nord, Ringerike 27.10 (Terje Pettersen).

Fåtallig og spredt hekkefugl i Buskerud. Bare hekkefunn og funn av flokker på fem eller flere individer refereres i denne rapporten. I 2023 ble det registrert flokker på ≥ 5 ind. på 5 lokaliteter.

vannrikse (*Rallus aquaticus*):

* alle funn (- 9/11)

2022: 1 adult + 1 juv. Sokna, Ringerike 1.9. (Jenny Helen Stillerud).

2023: 1 ind. Linnestranda, Lier 7.-30.4 (Pål Gisle, Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Fiskum gamle kirke og Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 13.-17.6 (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Fiskumvannet, Øvre Eiker 11.7 (Melvin Åsum). 1 ind. sang/spill Synneren sør, Ringerike 14.-15.7 (Terje Pettersen). 1-2 ind. sang/spill Svensrudvika, Sælabonn, Hole 14.-24.7 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Agnethe Børresen, John Apeland). 1 ind. sang/spill Svarstadvika, Sælabonn, Hole 15.7 (Terje Pettersen). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Linnestranda, Lier 17.8 (Steinar Stueflotten). 1-2 ind. lokkelyd, øvrige lyder Linnestranda, Lier 11.9-27.10 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård, Rolf E. Andersen mfl.). 1 ind. sang/spill Tårnet, Fiskumvannet, Øvre Eiker 8.10 (Frode Nordang Bye).

Arten observeres årlig i perioden april – november, hyppigst på Linnestranda, Fiskumvannet og i Steinsvika. Noen av observasjonene på Linnestranda samt i Sælabonn dreier seg trolig om samme individer. Gjennomsnittlig ankomstdato: 3.5. ± 20 dager (26 år). Observasjonen på Linnestranda 7.4. er blant de tidligste ankomstdatoene i Buskerud.

åkerrikse (*Crex crex*):

* alle funn (- 1/1)

2023: 1 hann sang/spill Gravbråten, Geithus, Modum 13.6 (Aleksander Solberg).

Arten er kun observert sporadisk og ikke årlig i nedre deler av Buskerud de siste årene, sist observert på to forskjellige lokaliteter i juni 2020. Arten var vanligere i perioden 2000-2017 med opptil 5-10 observasjoner per år flere ganger.

myrrikse (*Porzana porzana*):

* alle funn (74/85 - 6/6)

2023: 1 ind. sang/spill Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 16.-21.5 (*Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Hans Petter Rømme, Andreas Hessvik-Trøite). 1 ind. sang/spill Kvarteig, Nesbyen 5.7 (Stian Sannes). 1 ind. sang/spill Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 14.7 (Terje Pettersen). 1 ind. sang/spill Hungerholt, Steinssletta, Hole 14.-15.7 (Terje Pettersen, Jørn Lønner, Richard Hals Gylseth, Agnethe Børresen). 1 ind. sang/spill Svensrudvika, Sælabonn, Hole 19.-24.7 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, John Apeland). 1 ind. sang/spill DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden, Ringerike 23.7 (Marius von Glahn).

Arten er observert fåtallig (1-2 ind.) og nesten årlig i perioden mai-juli i nedre deler av Buskerud, sjeldnere i perioden august-medio oktober. Gjennomsnittlig ankomstdato: 23.5. ± 13 dager (25 år).

sivhøne (*Gallinula chloropus*):

* hekkefunn (3), vinterfunn des.-feb. (0)

2023: 1 hekking (4 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Huseby V, Lier 1.5-3.7 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård). 1 ad. m/2 unger utenfor reir, ikke utvokste Andedammen, Marienlyst, Drammen By, Drammen 24.6 (Bent Ellingsen). 2 adult + 6 pulli unger utenfor reir, ikke utvokste Lahelldammen, Lahell, Lier 5.7 (Jorunn Villand).

Hekking ble påvist på tre tidligere kjente hekkeplasser: Huseby V (Lier), Andedammen, Marienlyst (Drammen) og Lahelldammen (Lier). Sivhøner ble observert i passende hekkebiotoper et par steder til, men uten at hekking ble påvist. Første observasjon våren 2023: 3.4., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 14.4. ± 11 dager (40 år).

trane (*Grus grus*):

* hekkefunn (1), vinterfunn des.-feb. (0)

2023: 1 par rugende Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 26.4-8.5 (Richard Hals Gylseth, Marius von Glahn, Terje Pettersen mfl.).

Fåtallig hekkefugl med økende bestand i Buskerud. Det er gjort flere observasjoner av traner i passende hekkebiotop, men bare observasjonen nevnt ovenfor med bekreftet hekking. Hekkeforsøket på Karlsrudtangen ble imidlertid mislykket pga. flom. Vinterfunn er lite sannsynlig i Buskerud.

dvergdykker (*Tachybaptus ruficollis*):

* alle funn per kommune (-24/34)

2023: DRAMMEN (2/2): 1 ind. Nybrua, Mjøndalen 19.-20.11 (Melvin Åsum). 1 ind. Kulturbrygga, Mjøndalen 12.12 (Melvin Åsum). HOLE (1/1): 1 ind. Bjørsrudvika, Steinsfjorden 16.-17.11 (Terje Pettersen mfl.). LIER (1/1): 1 ind. Linnestranda 26.10 (Jens Erik Nygård). MODUM (2/2): 1 ind. Vikersund 1.1 (Stein Edward James Grønning). 1 ind. Bergsjø 3.1 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). RINGERIKE (5/6): 1 ind. Hovsenga 3.1-26.3 (Terje Pettersen, Marius von Glahn, Richard Hals Gylseth mfl.). 1 ind. Dauingsvika, Killingstrømmen, Ådalen 28.2 (Frode Munkhaugen). 1 ind. Juveren 15.-16.10 (Terje Pettersen mfl.). 2 ind. Hovsenga 16.10 (Marius von Glahn). 1 ind. DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden 24.10 (Marius von Glahn). ØVRE EIKER (13/22): 2 ind. Langebru, Hokksund 1.-2.1 (Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Hokksundsbrua, Hokksund 7.1 (Lars Dolmen). 1 ind. Tjuvøya 13.1 (Steinar Stueflotten). 2 ind. Vestfosselva (Smørgrav-Berg), Bergsvingen 13.1 (Steinar Stueflotten). 1-2 ind. Langebru, Hokksund 21.1-7.4 (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten). 3 ind. Vestfosselva (Smørgrav-Berg), Bergsvingen 6.2 (Eirik Kristoffersen, Steinar Stueflotten). 1 ind. Vestfosselva (Smørgrav-Berg), Bergsvingen 13.2-31.3 (Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Prestebråtan elvekantskog og Vestfosselva v/Frognes, Hokksund 4.3-13.4 (Aleksander Solberg, Morten Jagdum, Steinar Stueflotten mfl.). 2 ind. Prestebråtan elveskog, Hokksund 19.3 (Aleksander Solberg mfl.). 1 ind. Hokksundsbrua, Hokksund 28.3 (Morten Jagdum). 1 ind. Hagaøya (ØE) 31.3 (Aleksander Solberg). 1-2 ind. Bergsvingen 2.-7.4 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Morten Jagdum mfl.). 2 ind. Hokksund/Vestfossenelva 13.4 (Andreas Pedersen). 2 ind. Vestfosselva v/Foss-Flesaker, Vestfossen 16.4 (Jon Ludvig Hals mfl.). 3 ind. Vestfosselva (Smørgrav-Berg), Bergsvingen 20.10 (Steinar Stueflotten). 2 ind. Vestfosselva (Smørgrav-Berg), Bergsvingen 7.-23.11 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Prestebråtan elvekantskog og Langebru, Hokksund 26.11-4.12 (Aleksander Solberg, Morten Jagdum, Steinar Stueflotten). 3 ind. Vestfossenelva nord for Vestfossen 2.12 (Jon Ludvig Hals). 1 adult Vestfosselva v/Fossesholm, Vestfossen 27.12 (Sissel Thygesen).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Regelmessig overvintrende i lite antall i nedre Buskerud fra oktober til april, mer sporadisk i øvre deler av fylket (ingen her i 2023). Flere av observasjonene i Vestfosselva, Øvre Eiker, som er den viktigste overvintringslokaliteten i fylket, dreier seg om de samme individene. Trolig oppholdt det seg minst 5 ind. her i januar-april og minst 4 ind. i oktober-primo desember. Men da kulda satte inn og isen la seg i desember, forsvant de fleste dvergdykkerne.

gråstrupedykker (*Podiceps grisegena*)

* alle funn (19/20 - 1/1) LRSK

1992: 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.8. (Magne Sjøblom mfl.).

2023: 1 ind. Grunnane, Drammen 26.-27.4. (*Rolf E. Andersen, Steinar Stueflotten, Jostein Myre).

Sjelden gjest i Buskerud. Arten observeres helst i trekkidene vår (april-mai) og høst (oktober-november). Funnet i 1992 har ikke tidligere blitt innsendt til og validert av LRSK. Siden det dreier seg om det første funnet av gråstrupedykker på Fiskumvannet og i Øvre Eiker, har LRSK valgt å godkjenne funnet da det er sannsynliggjort at artsbestemmelsen var korrekt. Fuglen skal ha blitt sett fra 26.8.1992 og to uker framover (Kolberg 1993).

toppdykker (*Podiceps cristatus*):

* hekkefunn per kommune (15+ par), vinterfunn summarisk per kommune jan.-feb. og des.

Hekkefunn 2023: HOLE (4 par): 1 hekking (1 pull) unger utenfor reir, ikke utvokste Bjørnsrudvika, Steinsfjorden 4.5-4.7 (Kendt Myrmo, Terje Pettersen). 2 hekkinger (8 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Vik, Steinsfjorden 24.7-26.8 (Frode Munkhaugen, Terje Pettersen mfl.). 2 unger utenfor reir, ikke utvokste Steinsvika, Steinsfjorden 20.8 (Steinar Stueflotten). LIER (3 par): 2 hekkinger (3 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Damtjern 30.6-19.7 (Jorunn Villand). 1 hekking (4 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Ulvenveien, Ulvenvannet N 3.7-1.8 (Jorunn Villand). MODUM (1 par): 1 hekking (1 1K) unger utenfor reir, ikke utvokste Vassbonn, Bergsjø 9.6-14.8 (Eirik Kristoffersen). RINGERIKE (3 par): 3 hekkinger (7 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Juveren 21.5-20.8 (Pål-Hallstein Ous, Terje Pettersen, Steinar Stueflotten). ØVRE EIKER (> 4 par): 4 hekkinger (6 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Fiskumvannet 16.5-11.8 (Steinar Stueflotten, Aleksander Solberg, Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.). Vinterfunn januar-februar 2023: HOLE: 7 funn av 24 ind. med opptil 7 ind. i området Frognoya-Sælabonn i februar. RINGERIKE: 1-2 ind. Tyrifjorden vest 1.1-18.2 (Terje Pettersen mfl.). 1-3 ind. Nordfjorden 2.1-28.2 (Terje Pettersen mfl.). 2 ind. Nakkerud 12.1 (Terje Pettersen mfl.). 1 ind. Tyrifjorden utenfor Nakkerud 28.2 (Eli Bondlid). Vinterfunn desember 2023: HOLE: 9 funn av 20 ind. med opptil 4 ind. i området Bønsnes-Sælabonn-Storøya og 2 ind. i Nordfjorden Ø. RINGERIKE: 2 ind. Nordfjorden 1.12 (Terje Pettersen). 2-3 ind. v/Tyristrand 2.-12.12 (Terje Pettersen mfl.).

Toppdykkeren hekket på de faste lokalitetene: Damtjern og Ulvenvannet N (Lier), Fiskumvannet (Øvre Eiker), Steinsfjorden (Hole), Bergsjø (Modum) og Juveren (Ringerike) med totalt minst 15 par. Flere par mislykkes med hekkingen årlig. Mange vinterfunn i Tyrifjorden i januar-februar og på nytt i desember. Jevnlige 1-4 ind. på diverse lokaliteter i januar med til sammen minst 7 ind. i Tyrifjorden, det samme primo februar (7 ind. Sælabonn 6.2.), opptil 10 ind. v/Frognoya 27.2. Jevnlige 1-4 ind. på diverse lokaliteter i Tyrifjorden i desember, totalt minst 6-7 ind. Steinsfjorden og deler av Tyrifjorden ble islagt i løpet av desember, noe som begrenset overvintringsmulighetene vinteren 2023/2024.

horndykker (*Podiceps auritus*):

* alle hekkefunn per kommune (6 par m/12 unger), vinterfunn (1)

Hekkefunn 2023: 1 par rugende Torkelsplass, Veslefjorden, Hol 1.-14.6 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass, Per Furuseth, Trond Bølstad). 1 hekking (1 pull) unge utenfor reir, ikke utvokst Slåttahølen, Geilo, Hol 3.6-11.8 (Per Furuseth, Torgrim Breiehagen). 1 hekking (4 1K) unger utenfor reir, ikke utvokste Uthusvika, Veslefjorden, Hol 5.6-12.8 (Trond Bølstad, Bjørn Lauritzen mfl.). 1 hekking (3 pulli) Metubba, Golsfjellet SØ, Gol 13.6-23.7 (Per Stensland mfl.). 1 adult engstelig adferd, indikasjon på hekking Hjalmevika, Veslefjorden, Hol 6.7 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hekking (1 pull) Hammartjerne, Golsfjellet SØ, Gol 13.-23.7 (Sissel Carlstrøm mfl.). 2 1K Hjalmevika, Veslefjorden, Hol 9.-11.8 (Trond Bølstad). 3 ind. (2 adult + 1 pull) unge utenfor reir, ikke utvokst Torskjellsettjørn, Ål 14.8 (Torgrim Breiehagen). Vinterfunn 2023: 3 ind. Frognoya Ø, Tyrifjorden, Hole 13.1 (Richard Hals Gylseth), seinere 1 ind. Frognoya Ø, Tyrifjorden, Hole 13.1-19.2 (Terje Pettersen).

Arten sees regelmessig i sørfylket på vårtrekket (medio april - mai) og høsttrekket (august - oktober). Første observasjon på vårtrekket i 2023: 2 ind. Linnestranda, Lier 13.4. jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 19.4 ± 13 dager (35 år). Ekstremværet Hans og andre omstendigheter gjorde dessverre at oppfølgingen av hekkefunn ble litt mangelfull dette året. Bl.a. ble flere tjern på Golsfjellet ikke sjekket for unger i august. Sen snøsmelting og mye nedbør medførte trolig at flere par mislyktes eller måtte legge om. Dette førte til færre hekkefunn enn normalt de siste par årene: bare to påviste kull på Golsfjellet, tre i Hol og ett i Ål med til sammen 12 unger, jf. 23 unger i 2022. Observasjonen av 2 unger i Hjalmevika, Veslefjorden på Geilo i august regnes ikke som et separat hekkefunn da ungene her antas å komme fra en annen hekking i Veslefjorden (Torkelsplass?). Ett vinterfunn ved Frognoya i Nordre Tyrifjorden (Hole) med opptil 3 ind. i januar.

tjeld (*Haematopus ostralegus*):

* vinterfunn (1) des.-feb.

2023: 1 ind. Grunnane, Drammen 26.2. (Pål Gisle).

Tidlig ankomst på Grunnane ultimo februar tross kald og sein vår, jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 29.2. siste 10 år. Egentlige vinterfunn vil i fremtiden kun gjelde observasjoner gjort i perioden 1.12.-15.2.

tundralo (*Phuvalis squatarola*):

* alle funn (57 - 2/2)

2023: 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 21.9 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 28.9 (Steinar Stueflotten).

Arten opptrer forholdsvis regelmessig, men fåtallig på høsttrekket (august – medio oktober) i nedre deler av Buskerud, sjeldent ellers. Normalt bare 1-2 funn i året. De to observasjonene på Fiskumvannet i september dreide seg ganske sikkert om to forskjellige overflygende individer på trekk.

boltit (*Eudromias morinellus*):

* alle funn (- 7/29)

2023: 1 par kurtise og paring, ikke hekking Røyse Skole, Hole 18.5 (Terje Pettersen). 4 ind. Domholt, Hole 18.5 (Terje Pettersen). 10 ind. Frøyshov, Røyse, Hole 19.5 (Terje Pettersen). 6 ind. Markehaugen, Hol 25.5 (Sondre Søndrål Slettemoen). 1 ind. Fetjo, Ustedalsfjorden, Hol 25.5 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 4 ind. Onsaker, Hole 26.5 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Jens Tøndel Fossum). 3 ind. Halnekollen, Hol 2.6 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 3 ind. sang/spill Øvre Storebotn, Hemsedal 10.6 (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim). 1 adult + 1 unge utenfor reir, ikke utvokst Augunshaug SØ, Krødsherad 9.7 (Arild Torgersen). 1 ind. overflygende Øvre Storebotn, Hemsedal 18.7 (Bent Fjeldheim). 1 ind. overflygende Øvre Storebotn, Hemsedal 28.7 (Bent Fjeldheim).

Arten hekker spredt i høyfjellet i øvre deler av Buskerud. Sjelden art i lavlandet på vårtrekket i mai. Observasjonene i Hol og Hemsedal er gjort på kjente hekkeplasser for arten, mens funnet i Krødsherad er en ny lokalitet. De fleste observasjonene på Røyse-halvøya i mai dreier seg trolig om de samme individene. Det samme gjelder trolig også observasjonene i Øvre Storebotn i juni-juli.

Boltit Onsaker, Hole 26.05.23. Foto: Richard Hals Gylseth

dverglo (*Charadrius dubius*):

* hekkefunn (4)

2023: 2 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass Nordfjorden, Ringerike 28.4 (Terje Pettersen). 2 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass Mælingen, Ringerike 16.5 (Richard Hals Gylseth). 1 par paring/kurtise på mulig hekkeplass Bjørke, Ask, Ringerike 29.5-3.6 (Terje Pettersen). 1 par besøker bebodd reir Jordhaugene, Linnestranda, Lier 2.6 (Jens Erik Nygård).

Fåtallig hekkefugl i nedre deler av Buskerud. Flere observasjoner er gjort i hekketiden i passende biotop, men bare de nevnte med påvist/sannsynlig hekking.

vipe (*Vanellus vanellus*):

* hekkefunn per kommune (15/26+ par), vinterfunn des. - 15. feb. (0)

Hekkefunn 2023: DRAMMEN (2/3 par): 1 par rugende Grunnane 10.5. og 18.5. (Steinar Stueflotten), 2 par m/3+1 pulli, unger utenfor reir, ikke utvokste Grunnane 29.5. (Steinar Stueflotten), 6 ad. + 3 unger utenfor reir, ikke utvokste Grunnane 1.6. (Bent Ellingsen), 3 store unger Grunnane 8.6. (Martin Lindal), 1 par m/1 pull + 1 par m/2+ unger utenfor reir, ikke utvokste Grunnane 13.6. (Steinar Stueflotten), 1 ad + 3 juv Myre 27.6. og 4 ad + 2 unger Grunnane 27.6. (Steinar Stueflotten). HOL (1/1 par): 1 par rugende Fløtagutu nord 23.5 (Trond Bølstad). HOLE (2/2 par): 1 par rugende Hundstad S, Svarstad 28.4 (Jan Erik Haugen, Knut Eie). 1 ind. engstelig adferd Nedre Seltebekken, Steinssletta 29.4 (Marius von Glahn). LIER (2/6 par): 3 hekkinger (7 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Jordhaugene, Linnestranda 16.4-2.6 (Jens Erik Nygård mfl.). 3 hekkinger (1+ pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Huseby V 23.4-2.6 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård). RINGERIKE (4/4+ par): 2 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass Averøya S 12.4 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 ind. engstelig adferd Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat, Nordfjorden 8.5 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 ind. engstelig adferd Synneren 8.5 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 par rugende Mælingen 25.5-5.6 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 1 hekking (3 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Averøya 23.6 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen). ØVRE EIKER (4/10+ par): 4 hekkinger (3 pulli) unger utenfor reir, ikke utvokste Hegstad, Fiskumvannet 1.5-11.7 (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum). 3 hekkinger (8 pulli)

unger utenfor reir, ikke utvokste Hegstad beitemark, Fiskumvannet 9.5-10.7 (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Morten Jagdum mfl.). 3 ind. engstelig adferd Hegstadmyra, Fiskumvannet 24.5-18.6 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen mfl.). 4 ad. + > 4 unger utenfor reir, ikke utvokste Skjöldammen 15.6 (Per Øystein Klunderud). 1 pull drept av predator Hegstad beitemark, Fiskumvannet 10.7 (Steinar Stueflotten).

Viper er observert mange steder i egnede hekkebiotoper, men ikke alle med bekreftet hekking/hekkeforsøk. Hekkefunnene er gruppert kommunevis for bedre oversikt. Til sammen minst 26 hekkende par og > 30 unger observert i løpet av hekketida, men uvisst hvor mange av disse som nådde flygedyktig alder. Dette er bare halvparten så mange par som i 2022, men kartleggingen i Hole og Ringerike var da mer omfattende. På Hegstad beitemark ble en stor unge drept og spist av to kråker 10.7.

lappspove (*Limosa lapponica*):

* alle funn (42 - 3/4) LRSK

2023: 2 ind. overflygende Veslemyra, Røyse 21.4 (Terje Pettersen). 1 ind. Karlsrudtangen og Synneren 25.-26.4 *(F) (Marius von Glahn, Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. (1K) næringssøkende Vassbonn, Bergsjø 12.-13.9 *(F) (Eirik Kristoffersen, Jon Ludvig Hals).

Arten er sjelden i Buskerud, men observeres nesten årlig i lite antall på vårtrekket i april-mai og høsttrekket i august-september. Gjennomsnittlig ankomstdato: 29.4. ± 13 dager (18 år).

kvarthekkasin (*Lymnocyptes minimus*):

* alle funn (- 7/11)

2023: 2 ind. overflygende Ask, Ringerike 19.9 (Terje Pettersen). 1 ind. Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat, Nordfjorden, Ringerike 11.10 (Marius von Glahn). 1-4 ind. Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 13.10-4.11 (Jon Ludvig Hals, Richard Hals Gylseth, Andreas Hessvik-Trøite mfl.). 1 ind. overflygende Steinsvika, Steinsfjorden, Hole 15.10 (Terje Pettersen). 1 ind. Averøya, Ringerike 16.10 (Richard Hals Gylseth). 1 ind. Sørums Vest, Steinssletta, Hole 17.10 (Richard Hals Gylseth). 1 ind. næringssøkende Storeskar, Hemsedal 16.11 (Olav Huso).

Arten observeres hyppigst på høsttrekket fra medio september til medio november. Mer sjeldent om vinteren og på vårtrekket i siste halvdel av april. Fiskumvannet er nå den beste trekklokaliteten for arten i Buskerud. Den fuktige beitemarka på Hegstad har blitt en attraktiv rasteplass for både denne arten og andre bekkasiner på høsttrekket. Flere funn er også gjort i Nordre Tyrifjorden i 2023. Observasjoner i øvre deler av Buskerud som det på Storeskar i Hemsedal, er sjeldne.

dobbeltbekkasin (*Gallinago media*):

* alle funn (- 12/20)

2023: 1-5 ind. sang/spill, ikke hekking Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 6.-14.5 (Andreas Hessvik-Trøite, Hans Petter Rømme, Steinar Stueflotten, Morten Hunn, Jon Ludvig Hals mfl.). 1-2 ind. sang/spill, ikke hekking Hungerholt, Steinssletta, Hole 10.-18.5 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 1 ind. overflygende Breiehagen, Strandalfjorden, Ål 17.5 (Torgrim Breiehagen). 1 ind. Eimå v.b., Hol 17.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1-3 ind. sang/spill, ikke hekking Fløtagutu, Hol 18.-25.5 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass). 1 ind. Onsakervika, Onsaker, Hole 27.5 (Frode Munkhaugen). 2 ind. sang/spill skjermet lokalitet, Hol 28.5 (Bård Kyrkjedelen, Trym Kyrkjedelen, Vegard Kyrkjedelen Hovland). 1 ind. Sløkjimyrvegen, Hol 28.5-3.6 (Bård Kyrkjedelen, Trym Kyrkjedelen). 1 ind. sang/spill, ikke hekking Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 9.-10.6 (Jon Ludvig Hals, Eirik Kristoffersen, Andreas Hessvik-Trøite, Aleksander Solberg mfl.). 1 ind. Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.7 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 13.8 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.8 (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.). 1 ind. Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 2.9 (Steinar Stueflotten).

Arten hekker spredt i øvre deler av Buskerud og ses sporadisk på vårtrekket (mai) og høsttrekket (medio august - medio oktober) i nedre deler av fylket. Gjennomsnittlig ankomstdato: 9.5. ± 8 dager (32 år). Det er ikke uvanlig å høre dobbeltbekkasiner spille på vårtrekket bl.a. ved Fiskumvannet (Øvre Eiker). De litt uvanlige observasjonene av 1 ind. på Hegstad beitemark utover sommeren til 2.9. dreier seg kanskje om et oversomrende individ. Sang/spill på antatt hekkeplass er skjermet på AO.

svømmesnipe (*Phalaropus lobatus*):

* alle funn (- 3/3)

2023: 1 hunn Brandvoldstølen, Grøndalen, Hemsedal 29.5 (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim). 1 ind. Syningstøltjørne, Hol 4.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hann Skurdalsåsen, Hol 18.6 (Jostein Myre). 1 adult hann Syningstøltjørne, Hol 26.6 (Eirik Adolfsen).

Arten hekker fåtallig på enkelte lokaliteter i øvre deler av Buskerud, men sees svært sjeldent på trekket i lavlandet i nedre deler av fylket. Gjennomsnittlig ankomstdato: 24.5. ± 7 dager (33 år).

sotsnipe (*Tringa erythropus*):

* alle funn (97 - 1/1)

2023: 1 ind. Juveren, Ringerike 7.-10.5 (Eli Bondlid, Richard Hals Gylseth).

Arten observeres tilnærmet årlig i Buskerud i lite antall på vårtrekket (ultimo april - mai) og på høsttrekket i august-september. Gjennomsnittlig ankomstdato: 9.5. ± 7 dager (34 år).

Sotnipe adult Juveren, Ringerike 07.05.23.
Foto: Eli Bondlid

Steinvender 1K Vikersund, Modum 26.08.23.
Foto: Jon Ludvig Hals

steinvender (*Arenaria interpres*):

* alle funn (35 - 4/6)

2023: 2 1K+ overflygende Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.8 (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen). 2 1K Vikersund, Modum 20.-26.8 (Eirik Kristoffersen, Elisabeth Josefine Sommer, Steinar Stueflotten, Andreas Hessvik-Trøite, Jon Ludvig Hals). 1 ind. Sørums Vest, Steinssletta, Hole 27.8 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 1 1K Vik, Steinsfjorden, Hole 28.8 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen).

Arten observeres kun sporadisk i Buskerud på vårtrekket i mai og høsttrekket ultimo juli - primo september. Overraskende mange funn på høsttrekket i august 2023. De to ungfuglene i Vikersund var lite sky og oppholdt seg flere dager ved Strandpromenaden i et flompreget Vikersund sentrum.

polarsnipe (*Calidris canutus*):

* alle funn (42 - 1/1)

2023: 1 1K Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.8 (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.).

Arten opptrer normalt bare sporadisk og i lite antall på høsttrekket (medio juli – primo oktober). Observasjoner på vårtrekket i mai er sjeldne. De fleste observasjoner er gjort i Nordre Tyrifjorden (Hole og Ringerike), på Linnestranda (Lier) og Fiskumvannet (Øvre Eiker). Ny art for Hegstad beitemark i 2023.

tundrasnipe (*Calidris ferruginea*):

* alle funn (30/50 - 2/4) LRSK

2023: 1 adult næringsøkende Sørums Vest, Steinssletta, Hole 9.8 *(F) (*Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 3 1K næringsøkende Sørums Vest, Steinssletta, Hole 27.-28.8 *(F) (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Jens Tøndel Fossum).

Arten observeres sporadisk, men ikke årlig i lite antall (typisk 1-3 ind., oftest 1K fugler) på høsttrekket (medio juli - september) i nedre Buskerud. Arten ble sist observert på Karlsrudtangen i Ringerike 30.7.2019.

temmincksnipe (*Calidris temminckii*):

* alle funn (- 9/22)

2023: 1 ind. Linnestranda, Lier 6.-15.5 (Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten, Hans Petter Rømme mfl.). 1-3 ind. Stein, Steinssletta, Hole 14.-18.5 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 1 ind. Slåttahølen, Geilo, Hol 16.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1-8 ind. Mælingen, Ringerike 16.5-2.6 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth). 1-3 ind. Linnestranda, Lier 22.5-1.6 (Klaus Meyer, Jorunn Villand, Jens Erik Nygård, Rolf E. Andersen mfl.). 1 ind. Stein, Steinssletta, Hole 27.5 (Terje Pettersen). 2 ind. Hovsfjorden, Hol 28.-29.5 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde, Per Furuset). 1 ind. Brandvoldstølen, Grøndalen, Hemsedal 30.5 (Bent Fjeldheim). 2 ind. Linnestranda, Lier 6.8 (Pål Gisle).

Arten hekker sparsomt i øvre deler av Buskerud og observeres regelmessig på trekket i nedre deler, hyppigst på vårtrekket i mai, mer sporadisk på høsttrekket (medio august – september). De fleste trekkobservasjoner er gjort på Linnestranda (Lier) og i Nordre Tyrifjorden (Ringerike og Hole). Gjennomsnittlig ankomstdato: 14.5. ± 6 dager (38 år).

sandløper (*Calidris alba*):

* alle funn (20/26 - 1/1)

2023: 1 1K+ overflygende Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.8 (Jon Ludvig Hals, Andreas Hessvik-Trøite).

Sjelden gjest som observeres år om annet på høsttrekket (primo august - medio oktober), spesielt i Nordre Tyrifjorden. Meget sjelden gjest på vårtrekket. Dette er kun det tredje funnet av arten i Øvre Eiker, tidligere funn er gjort på Fiskumvannet 31.8.1997 og ved Hellefossen 12.9.1978.

dvergsnipe (*Calidris minuta*):

* alle funn (- 6/6)

2022: 1 ind. overflygende Fiskumvannet, Øvre Eiker 7.9. (Brit Rennemo).2023: 1 ind. Fetjo, Ustedalsfjorden, Hol 22.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Veslemyra, Røyse, Hole 20.8 (Terje Pettersen). 1 ind. Sørsum Vest, Steinssletta, Hole 28.-29.8 (Terje Pettersen, Aksel Olsson mfl.). 1 1K Tyrifjorden hotell og Strandpromenaden, Vikersund, Modum 2.-3.9 (Jon Ludvig Hals, Åge Marberg, Eli Bondlid). 1 1K Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 3.9 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. Grunnane, Drammen 5.9. (Steinar Stueflotten).

Arten observeres nesten årlig i lite antall på høsttrekket (august – september) i nedre deler av Buskerud, sjeldnere på vårtrekket (mai - primo juni). Nordfjorden (Ringerike) er sammen med Linnestranda (Lier) de beste trekklokalitetene for arten i Buskerud. Gjennomsnittlig ankomstdato: 18.5. ± 11 dager (14 år).

rødnebbterne (*Sterna paradisaea*):

* hekkefunn (0); funn i nedre Buskerud (- 6/18+) LRSK

2023: 1 adult Fiskumvannet, Øvre Eiker 24.6 *(F) (Steinar Stueflotten, Morten Jagdum). 1 adult Linnestranda, Lier 13.7 (Bjørn Penk). 1 1K Fiskumvannet, Øvre Eiker 2.8 *(F) (Melvin Åsum, Jostein Myre). 1 adult Fiskumvannet, Øvre Eiker 6.8 *(F) (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten). 1 ad. + 1 1K Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.8 *(F) (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen, Steinar Stueflotten mfl.). 12 1K Fiskumvannet, Øvre Eiker 16.9 *(F) (Steinar Stueflotten, Melvin Åsum, Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.).

Arten hekker trolig fortsatt fåtallig i fjellet i øvre deler av Buskerud, selv om det ikke er rapportert sikre hekkefunn fra fjellregionen de siste par årene, noe som kan indikere en mulig bestandsnedgang. De fleste observasjonene av rødnebbterner i nedre deler av Buskerud blir gjort i trekktidene vår (mai-primo juni) og høst (august-oktober), men få slike funn de siste årene. Overraskende mange observasjoner på Fiskumvannet på høsttrekket i 2023. Den 16.9. passerte mange juvenile terner lokaliteten - både rødnebbterner og noen makrellterner. De kom i ganske stor høyde nordfra, var nedom Fiskumvannet og drev næringsøk en stund før de trakk videre mot SV, totalt 33 ind., de fleste (29 ind.?) trolig rødnebbterner, deriblant 12 sikkert bestemte 1K individer.

makrellterne (*Sterna hirundo*):

* hekkefunn (2/4? par); funn i øvre deler av Buskerud (0) LRSK

2023: 1 par paring/kurtise på mulig hekkeplass Østbråtaskjæret, Steinsfjorden, Ringerike 3.5 (Marius von Glahn). 2 ind. mat til unger Linnestranda, Lier 28.6 (Rolf E. Andersen). 14 ind. (7 adult + 7 1K) Østbråtaskjæret, Steinsfjorden, Ringerike 30.6 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen).

Den rødlistede (EN) makrellterna har vist generell tilbakegang i Norge i seinere år. Selv om det ikke ble rapportert sikre hekkefunn i 2023, hekket det nok fortsatt noen få par på Østbråtaskjæret i Steinsfjorden og ett par på Lierstranda.

dvergmåke (*Hydrocoloeus minutus*):

* alle funn (62/119 - 4/4) LRSK

2023: 1 adult Grunnane, Drammen 10.5. *(F) (Steinar Stueflotten). 1 adult Steinsfjorden, Hole 6.7 *(F) (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen). 1 1K overflygende Nordfjorden, Ringerike 7.9 (Terje Pettersen). 1 1K Fiskumvannet, Øvre Eiker 22.-24.9 *(F) (Jon Ludvig Hals, Steinar Stueflotten, Jorunn Villand, Lars Dolmen, Aleksander Solberg mfl.).

Arten er blitt observert årlig i lite antall de siste årene. De fleste funnene blir gjort om høsten i august - medio oktober, mer sporadisk om vinteren, våren (mai) og sommeren. Gjennomsnittlig ankomstdato: 14.5. ± 8 dager (14 år).

*Dvergmåke Grunnane, Drammen 10.05.23.**Foto: Steinar Stueflotten (CC BY 4.0)*

krykkje (*Rissa tridactyla*):

* alle funn (- 2/3)

2023: 1 adult Fiskumvannet, Øvre Eiker 13.5 (*Jon Ludvig Hals, Rolf E. Andersen mfl.). 2 2K+ overflygende Nordfjorden, Ringerike 11.10 (Marius von Glahn).

Arten forekommer relativt hyppig langs kysten av Hurumlandet (Asker) i vinterhalvåret fra september til februar, spesielt i uværsperioder om høsten, mer sjeldent innover i Drammensfjorden. Innlandsfunn som de to nevnte, er sjeldne.

hettemåke (*Chroicocephalus ridibundus*):

* hekkefunn (1/19+ par) inkl. kolonier

2023: 19 hekkinger (63 1K) unger utenfor reir, ikke utvokste Østbråtaskjæret, Steinsfjorden, Ringerike 30.6-7.7 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen, Tore Bye).

Den kritisk trua (CR) hettemåka har vært i sterk tilbakegang. LRSK ønsker derfor at flest mulig hekkefunn blir rapportert på AO. En koloni på minst 19 par hekket på Østbråtaskjæret i Steinsfjorden (Ringerike) også i 2023. Flere av parene gjennomførte vellykket hekking, jf. minst 35 unger, fra nyklekte pulli til flygedyktige juv., 30.6. og 63 juv. 7.7., fortsatt 30 1K individer på skjæret 3.8. (Terje Pettersen).

fiskemåke (*Larus canus*):

* hekkefunn per kommune (18/27+ par) inkl. kolonier

2023: DRAMMEN (1/8+ par): 30 ind. de fleste på taket til Maur bilpåbygg, Bokerøya industriområde, deriblant minst 7 på reir på taket og 1 ind. på reir på en anleggsmaskin parkert på østsida av bygget 18.5. (Steinar Stueflotten). HOL (4/5 par): 1 par rugende Dam, Solhovda 26.5 (Per Furusest). 2 par rugende Hovsfjorden 28.5 (Per Furusest). 1 ind. reir i bruk Steinvi-uggen, Ustevatnet 29.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hekking (1 pull) unge utenfor reir, ikke utvokst Uthusvika, Veslefjorden 2.6-11.8 (Per Furusest, Trond Bølstad, Nils Fredriksen, Michael Fredriksen). 1 adult rugende + 11 ind. Hovsfjorden 6.6 (Petter Braaten). HOLE (4/4 par): 1 ind. rugende Vik, Steinsfjorden 20.5 (Steinar Stueflotten). 1 pull Steinsfjorden ved Garntangen 29.6 (Frode Munkhaugen). 2 pulli Bjørsrudvika, Steinsfjorden 4.7 (Terje Pettersen). 1 pull Vik Torg, Viksåsen 4.7 (Frode Munkhaugen). 22 ind. (18 adult + 4 1K) Vik, Steinsfjorden 30.7 (Terje Pettersen). KONGSBERG (2/2 par): 1 par reir i bruk Skavanger 3.5 (Finn Gregersen). 1 adult + 1 pull utenfor reir, ikke utvokst Gamlebrua, Kongsberg Sentrum 17.8 (Morten Jagdum). 1 adult + 1 1K Gamlebrua, Kongsberg Sentrum 23.8 (Morten Jagdum). LIER (1/1 par): 1 adult + 1 pull utenfor reir, ikke utvokst Huseby V 3.7 (Steinar Stueflotten). MODUM (1/1 par): 1 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking Idrettsplassen, Vikersund 19.5 (Jens Erik Nygård). RINGERIKE (5/6+ par): 2 ind. reirbygging Åsa 2.5 (Kendt Myrmo). 1 par engstelig adferd, indikasjon på hekking Hønefoss Sentrum nord 8.5 (Marius von Glahn). 1 par + 2 unger utenfor reir, ikke utvokste Hønefoss By 3.7 (Marius von Glahn). 6 adult + 3 1K unger utenfor reir, ikke utvokste Ringerike Kornsilø 3.7 (Marius von Glahn). 4 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking Øyangen 28.7 (Terje Pettersen).

Den rødlistede (VU) fiskemåka har vært i tilbakegang i seinere år. LRSK ønsker derfor at det rapporteres flest mulig hekkefunn på AO. Minst 27 hekkende par i 2023 er omtrent det samme som rapportert i 2022 (minst 28 par).

fjelljo (*Stercorarius longicaudus*):

* alle funn (14 - 4/5) LRSK

2023: 1 ind. Halnekollen, Hol 27.5 *(F) (Hans Petter Rømme). 1 ind. ptV Fremre Trytehølet, Nesbyen 22.8 *(F) (Terje Pettersen). 1 1K Tyrifjordenplatå, Hole 2.9 (Jon Ludvig Hals). 2 1K rastende Bønsnes og Frognøya Ø, Tyrifjorden, Hole 4.-5.9 *(F) (Terje Pettersen, Kendt Myrmo mfl.). 1 adult Bekkeset, Hol 8.9 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass).

Arten hekker fåtallig i fjellet i Hol og Ål i gode smånagerår og sees kun sjeldent på trekket vår og høst i nedre deler av Buskerud. Flere funn enn normalt i 2023. En fjelljo ble sist sett på Halnekollen, Hol 29.5.2021. Observasjonene ute i Tyrifjorden primo september er de første kjente av denne arten fra dette området.

tyvjo (*Stercorarius parasiticus*):

* alle funn (11 - 1/3+) LRSK

2023: 1-3+ ind. Tyrifjorden, Hole 30.8-5.9 *(F) (*Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Jon Ludvig Hals mfl.).

Sjelden art i Buskerud. De fleste observasjoner av tyvjoer ble tidligere gjort langs kysten av Hurumlandet (Asker) sommer og høst, sist sett der i oktober 2014. Innlandsfunn av tyvjo er sjeldne med kun fire tidligere godkjente funn i Buskerud. Høsten 2023 ble både lysfasete og mørkfasete tyvjoer sett flere steder i Tyrifjorden, i sum trolig minst 4 forskjellige individer i løpet av perioden. De plukket mat fra vannoverflaten og mobbet større måker til de gulpet opp

Fjelljo Halnekollen 27.05.23. Foto: Hans Petter Rømme

sin mat. Dette var en sjelden og uvanlig forekomst da tyvjoer bare er observert to ganger tidligere i Tyrifjorden: 1 juv. 13.-18.9.1982 og 2 ind. 8.5.2003.

alke (*Alca torda*):

* innlandsfunn (13/89+ - 1/3)

2023: 1-3 ind. Nordfjorden, Ringerike 22.10-1.12 (Terje Pettersen, Marius von Glahn, Kendt Myrmo, Steinar Stueflotten mfl.). 1-2 ind. Nordfjorden Ø, Hole 7.11-13.12 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Richard Hals Gylseth, Aksel Olsson). 1 ind. Tyrifjorden vest, Nakkerud, Ringerike 8.11 (Terje Pettersen). 2 ind. Frognoya V, Tyrifjorden, Hole 20.12 (Terje Pettersen).

Alka er en utpreget sjøfugl som til forskjell fra lomvi, meget sjeldent blir observert i innlandet. I slutten av september 2007, under en stor invasjon i Oslofjorden, havnet mange alker i innsjøer på Østlandet, bl.a. mange i Tyrifjorden (23.9.2007). De fleste av disse alkene forsvant etter hvert (de døde sannsynligvis). Våren 2008 var det fortsatt 2-4 alker igjen i Tyrifjorden, mens bare 1 ind. ble observert i 2009, seinst 13.9.2009 som var det siste innlandsfunnet i Buskerud. En ny liten invasjon fant sted igjen høsten 2023, men disse overlevde neppe den påfølgende kalde vinteren 2023/2024 da nesten hele Tyrifjorden ble islagt.

lomvi (*Uria aalge*):

* innlandsfunn (- 7/14)

2023: TYRIFJORDEN (HOLE og RINGERIKE) (1/8 1. halvår + 1/4 2. halvår): 1- 8 ind. Frognoya, Tyrifjorden, Hole 7.1-28.3 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo). 1-3 ind. Tyrstrand, Ringerike 18.2-28.3 (Marius von Glahn, Kendt Myrmo mfl.). 1-2 ind. Nordfjorden Ø, Hole 28.2-2.3 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo mfl.). 7 ind. Nordfjorden Ø, Hole 1.3 (John Apeland). 1-7 ind. Frognoya, Tyrifjorden, Hole 1.4-20.6 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Nordfjorden Ø, Hole 12.4 (Kendt Myrmo). 1-4 ind. Frognoya, Tyrifjorden, Hole 1.7-14.9 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Richard Hals Gylseth). 4 ind. Nordfjorden, Ringerike 2.7 (Terje Pettersen). 2 ind. Sandtangen, Onsaker, Hole 4.7 (Terje Pettersen). 1 ind. Nakkerud, Ringerike 24.8 (Jon Ludvig Hals, Eirik Kristoffersen). 1 ind. Nordfjorden, Ringerike 28.8 (Marius von Glahn). 1 ind. Nordfjorden, Ringerike 1.10-9.11 (Eirik Kristoffersen, Marius von Glahn, Terje Pettersen mfl.). 1 ind. Frognoya Ø, Tyrifjorden, Hole 18.10 (Terje Pettersen). 2 ind. Frognoya V, Tyrifjorden, Hole 26.11 (Terje Pettersen). STEINSFJORDEN (HOLE) (1/1): 1 ind. Høyhallstranda, Steinsfjorden, Hole 26.-29.9 (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten). 1 ind. Steinsfjorden, Hole 14.10 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). DRAMMEN (1/1): 1 ind. Drammenselva i Drammen By 5.10 (Frode Nordang Bye). HOL (1/1): 1 ind. Vestvoll 16.10 (Leiv Slettemoen). MODUM (1/1): 1 ind. YX-stasjonen ved Vassbonn, Bergsjø 24.8 (Eirik Kristoffersen, Jon Ludvig Hals). RINGERIKE (1/1): 1 ind. Østre Veme, Ringerike 28.9 (Marius von Glahn). ØVRE EIKER (2/2): 1 ind. Fiskumvannet 1.10 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Melvin Åsum, Aleksander Solberg). 1 ind. Fiskumvannet 14.-29.10 (Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen, Andreas Hessvik-Trøite, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. Nedre Sandøra (Tjuvøya) 24.10 (Jostein Myre).

Sjelden art i innlandet. Som regel er slike observasjoner knyttet til større invasjoner med uvær og sterk vind på kysten. Enkelte lomvier kan da bli drevet inn over land og havne i vann og innsjøer som Tyrifjorden. Det var fortsatt igjen minst 7 ind. i Tyrifjorden i november-desember 2022 og opptil 8 ind. i 1. kvartal 2023. Observasjoner flere andre steder i Buskerud tyder på at det kom et nytt påfyll av lomvier i innlandet høsten 2023. Noen av disse havnet på tørt land langt inne i Buskerud som 1 ind. på en grusvei i Østre Veme 28.9. og 1 ind. ved en låve på Vestvoll helt oppe i Hol 16.10. Det var fortsatt 2 ind. til stede i Tyrifjorden ultimo november, men en svært kald vinter som førte til at nesten hele Tyrifjorden ble islagt, gjorde overvintring vanskelig. Kun 1 ind. ble observert i Nordfjorden i januar og februar 2024.

ub. lomvi/alke (*Uria aalge/Alca torda*):

* innlandsfunn (- 4/7)

2023: 2 ind. trafikkdrept Drammensbrua (E18), Drammen 18.10 (Kjetil Johannessen). 1 ind. Karlsrudtangen vest, Nordfjorden, Ringerike 19.10 (Kendt Myrmo). 2 ind. overflygende Tyrifjorden vest, Nakkerud, Ringerike 10.11 (Terje Pettersen). 2 ind. Frognoya V, Tyrifjorden, Hole 16.11 (Terje Pettersen).

Både lomvier og alker ble observert på flere lokaliteter i innlandet høsten 2023, bl.a. i Tyrifjorden.

smålom (*Gavia stellata*):

* hekkefunn (3), vinterfunn des.-feb. (1)

Hekkefunn 2023: 1 adult rugende skjernet lokalitet, Ål 15.6 (Torgrim Breiehagen). 1 adult + 1 unge utenfor reir, ikke utvokst skjernet lokalitet, Flå 7.7 (Trygve Tjønnås, Geir Akerholt). 2 adulte + 2 unger observasjon i hekketid, passende biotop skjernet lokalitet, Nesbyen 9.7 (Lars Frøystein). 1 adult + 1 unge utenfor reir, ikke utvokst skjernet lokalitet, Ål 2.8 (Torgrim Breiehagen).

Vinterfunn 2023: 2 ind. overflygende Tyrstrand båthavn, Ringerike 18.2 (Marius von Glahn).

Arten hekker spredt i øvre og midtre deler av Buskerud, og sees regelmessig på vårtrekket i Tyrifjorden, Drammensfjorden og på Grunnane ved Svelvik. Maks. antall rastende på vårtrekket i 2023: 41 ind. Grunnane, Drammen 5.4. og 36 ind. Frognoya V, Hole 12.4. Ellers i lavlandet i nedre deler av Buskerud forekommer arten mer sporadisk. Sjelden vintergjest. Nøyaktige hekkelokaliteter er skjernet til 5x5 km ifølge regler fra Artsdatabanken.

storlom (*Gavia arctica*):

* hekkefunn (5), vinterfunn des.-feb. (0)

Hekkefunn 2023: 3 ind. og reir med ett tomt egg, observasjon i hekketid, passende biotop Raudtjern, Ål 8.6 (Jens Romslo). 1 par reir i bruk Pålgardvatnet, Hol 20.-25.6 (Jostein Myre, Eirik Adolfsen). 2 adult + 1 pull, unge utenfor reir, ikke utvokst Solheimstøltjønne, Solheimstulen, Nore og Uvdal 5.7 (Bjørn Lauritzen). 1 par m/1 pull observasjon i hekketid, passende biotop Øyangen, Ringerike 21.7 (Ole Martin Bjurstedt). 2 adult + 2 1K unger utenfor reir, ikke utvokste Sognevatnet, Ringerike 1.9 (Marius von Glahn).

Vanlig, men spredt og fåtallig hekkefugl i det meste av Buskerud. Flere observasjoner er gjort i hekketiden i passende hekkebiotop, men bare de nevnte observasjonene med bekreftet hekking. Meget sjelden vintergjest i Buskerud.

islom (*Gavia immer*):

* alle funn (10/11 - 1/1) LRSK

2023: 1 2K+ næringsøkende Tyrifjorden vest, Ringerike 8.-17.11 *(F) (*Terje Pettersen, *Tore Westgård, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo, Olav Inge Fossbakken mfl.).

Sjelden gjest i Buskerud, hyppigst observert om høsten i oktober-november. Dette er kun det tredje funnet i Tyrifjorden, sist observert her i januar 2021.

gulnebb (*Gavia adamsii*):

* alle funn (8/8 - 2/2) LRSK

2023: 1 2K næringsøkende Frognoya V og Gomnes, Tyrifjorden, Hole 19.2-6.3 *(F) (*Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Eli Bondlid, Richard Hals Gylseth mfl.). 1 2K+ næringsøkende Nordfjorden Ø, Hole 7.11 *(F) (Terje Pettersen, Kendt Myrmo).

*Islom Skarvhellevika, Tyrifjorden V 17.11.23.
Foto: Olav Inge Fossbakken*

Meget sjelden gjest i Buskerud. Dette er kun funn nummer 3 og 4 i Tyrifjorden. Arten ble sist observert her i desember 2021. Innlandsfunn er generelt sjeldne i Norge og dreier seg normalt om observasjoner i store innsjøer som Tyrifjorden og Mjøsa.

silkehegre (*Egretta garzetta*):

* alle funn (1/1 - 1/1) LRSK

2023: 1 1K næringsøkende Averøya, Røsholmstranda og Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 25.-26.7 *(F) (*Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Marius von Glahn, Jon Ludvig Hals mfl.). 1 1K Karlsrudtangen og Averøya, Ringerike 4.8 *(F) (*Richard Hals Gylseth, Terje Pettersen, Steinar Stueflotten, Rolf E. Andersen).

Meget sjelden, ny art for Ringerike og Tyrifjorden og kun funn nr. 2 i Buskerud. Det første ble gjort i øvre Stranda-fjorden, Ål 26.-27.5.2015. Etter besøket i Nordfjorden i slutten av juli, forsvant silkehegra fra lokaliteten, men ble gjenfunnet samme sted en uke seinere. Hvor den har oppholdt seg i mellomtiden er uvisst. En silkehegre som ble observert på diverse lokaliteter i Vestfold noen dager seinere fra 14. august, kan godt ha vært samme individ.

Silkehegre Averøya, Ringerike 25.07.23. Foto: Richard Hals Gylseth

kuhegre (*Bubulcus ibis*):

* alle funn (1/1 - 1/1) NSKF

2023: 1 ind. næringsøkende Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 12.-13.10 *(F) (*Andreas Pedersen, *Morten Jagdum, Aleksander Solberg mfl.). 1 ind. næringsøkende Hals, Vålen, Åker og Hegstad beitemark, Øvre Eiker 19.-23.10 *(F) (*Frank Borgen, Steinar Stueflotten, Anders Hals, Eirik Kristoffersen mfl.).

Meget sjelden art som kun er observert en gang tidligere i Buskerud på Steinssletta i Hole og Ringerike i april 2021. Ny art for Øvre Eiker og spontan art nr. 250 for Fiskumvannet. Etter det første besøket på Hegstad beitemark 12. og 13. oktober forsvant kuhegra, men en uke seinere, den 19. oktober, oppdaget Frank Borgen på nytt en kuhegra under pløying på Hals i Øvre Eiker. Den ble gjenfunnet neste dag på Vålen og to dager seinere på Åker. Siste observasjon ble gjort tilbake på Hegstad beitemark 23.10. De to kuhegrene hadde litt ulikt utseende, så det kan muligens ha dreid seg om to forskjellige individer, uten at dette er blitt fastslått med sikkerhet (Stueflotten 2023). Det ble observert to kuhegrer sammen i Skien 1. oktober, så det har med sikkerhet vært to forskjellige kuhegrer i regionen i oktober 2023.

Kuhegre Hegstad beitemark, Øvre Eiker 12.10.23.
Foto: Melvin Åsum (CC BY-NC-SA 4.0)

Kuhegre Hegstad beitemark, Øvre Eiker 23.10.23.
Foto: Steinar Stueflotten (CC BY 4.0)

egretthegre (*Ardea alba*):

* alle funn (30/45 - 3/6) LRSK

2023: 1 adult Strandafjorden nedre, Ål 19.5 (Kjell Arne H. Pedersen, Thomas Tveit). 3 ind. Steinsvika og Hungerholt, Steinssletta, Hole 18.-20.9 *(F) (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Frode Munkhaugen, Aksel Olsson, Steinar Stueflotten, Jostein Myre). 1 ind. Averøyveien, Synneren, Ringerike 22.9 *(F) (Terje Pettersen). 1 ind. Karlsrudtangen, Nordfjorden, Ringerike 27.10 *(F) (Terje Pettersen, Steinar Stueflotten). 2 ind. Svarstadvika, Sælabonn, Hole 1.-4.11 *(F) (Terje Pettersen).

Sjelden art som i seinere år er blitt observert årlig i Buskerud. De fleste funnene er gjort i Nordre Tyrifjorden (Hole og Ringerike), på Linnestranda (Lier) og Fiskumvannet (Øvre Eiker). Gjennomsnittlig ankomstdato: 18.5. ± 26 dager (16 år). Det er rimelig å anta at individet som ble observert ved Synneren 22.9. var en av de tre fra Steinsvika to dager tidligere, og at de to siste observasjonene trolig dreier seg om de samme individene. Observasjonen i Strandafjorden er første funn av arten i Ål og kun det andre i øvre deler av Buskerud.

gråhegre (*Ardea cinerea*):

* hekkefunn (1)

2023: 2 adulte og 1 unge utenfor reir, ikke utvokst Balangen v/Mykle, Kongsberg 5.7 (Terje Rasmussen, Kjell Thowsen, Arnt Harald Stendalen).

Fåtallig hekkefugl i Buskerud, men konkrete reirfunn blir sjelden rapportert. Funnet fra Mykle i Kongsberg indikerer hekking i dette området. Ingen bekreftede hekkinger fra andre kjente reirplasser i 2023.

fiskeørn (*Pandion haliaetus*):

* hekkefunn (10), totalt 22 reir i bruk i gamle Buskerud fylke i 2023.

2023: 1 par rugende RO03, Rollag 2.6 og 1 adult reir med 2 unger RO03, Rollag 17.7 (Tore Larsson). 1 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking ÅL02a, Ål 8.6 (Jens Romslo). 1 hekking (2 pulli) reir med egg eller unger KO12a, Kongsberg 28.6-1.7 (Synnøve Semb, Aleksander Solberg). 1 par m/1 pull reir i bruk RI26a, Ringerike 30.6 (Marius von Glahn). 2 adulte m/1 unge trolig RI26a, Ringerike 6.7 (Jenny Helen Stillerud). 1 adult reir med 3 unger SI04a, Sigdal 7.7 (Tore Larsson). 1 adult reir med 2 unger RO02a, Rollag 11.7 (Tore Larsson). 1 adult reir med 3 unger NS05a, Nesbyen 12.7 (Steinar Stueflotten). 1 adult m/2 unger, reir i bruk FL05a, Flesberg 11.-15.7 (Thor Erik Jelstad, Sondre Krokeide, Rune Aae). 2 1K reir i bruk LI04a, Lier 23.8 (Steinar Stueflotten).

Alle de ti reirene rapportert på AO er kjent fra tidligere. Totalt ble det i 2023 kontrollert 26 fiskeørnreir i gamle Buskerud fylke inkl. tidligere kommuner Røyken og Hurum. 22 av reirene var i bruk, derav hele 18 reir (82 %) med vellykket hekking (Thor Erik Jelstad, pers. medd.). Det var ingen kjente reir i bruk i gamle Svelvik kommune (nå Drammen kommune) (Jan Gylder, pers. medd.). Første observasjon i 2023: 1.4. jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 14.4. ± 10 dager (46 år).

vepsevåk (*Pernis apivorus*):

* hekkefunn (2)

2023: 1 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking skjermet lokalitet, Kongsberg 3.7 (Bjørn Harald Larsen, Kirstin Maria Flynn Steinsvåg, Knut Hessen). Reir m/1+ pull på skjermet lokalitet Holtefjell, Øvre Eiker 22.7. (Thor Erik Jelstad, pers. medd.).

Hekkefunn er vanskelig å påvise og blir svært sjelden rapportert. Funnet i Øvre Eiker er ikke rapportert på AO.

kongeørn (*Aquila chrysaetos*):

* funn per kommune i nedre Buskerud (- 22/25)

2023: HOLE (3/3): 1 ind. overflygende Selteveien, Viksåsen 7.1 (Terje Pettersen). 1 ind. overflygende Kroksund, Sundvollen 24.2 (Aksel Olsson). 1 adult overflygende Nord Kleivstua, Retthella 25.2 (Richard Hals Gylseth). KONGSBERG (6/6): 1 ind. overflygende Lifjell-området 3.3 (Eirik Ottesen). 1 ind. overflygende Nesfjell-onrådet 2.4 (*Jan Trygve Bollerud, Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Per Øystein Klunderud). 1 ind. overflygende Hjarnes, Passebekk 1.10 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Johs Edvardsen, Inge Slaaen). 1 1K Sandveien 16.12 (Finn Gregersen). 1 1K Kongeberget 16.12 (Finn Gregersen). 1 adult Kragøya 30.12 (Finn Gregersen). LIER (1/1): 1 ind. overflygende Vestergyllen 28.1 (Øystein Mortensen). MODUM (1/1): 1 ind. Finnemarka V (Modum) 27.11 (Eirik Kristoffersen). ØVRE EIKER (11/14): 1 2K+ 23.1 og 2 2K overflygende Langerud 27.1 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. overflygende Eikeren nord 31.3 (Steinar Stueflotten, Jan Trygve Bollerud). 1 ind. Finnemarka SV 2.4 (Jan Trygve Bollerud, Aleksander Solberg). 2 2K overflygende Finnemarka 7.4 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. sporadisk Sf Fiskumvannet 17.4-3.6 (Aleksander Solberg, Melvin Åsum, Jan Trygve Bollerud, Steinar Stueflotten mfl.). 1 ind. overflygende Klunderud 11.5 (Per Øystein Klunderud). 2 ind. Finnemarka 17.5 (Aleksander Solberg). 1 adult Sf Fiskumvannet 6.8 (Steinar Stueflotten). 1 ind. overflygende Eikeren nord 31.8 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Fiskumvannet 24.9 (Lars Dolmen, Jon Ludvig Hals mfl.).

Kongeørna hekker spredt i høyreliggende deler av Buskerud og har i seinere år også etablert seg som hekkefugl i nedre deler av fylket. Anslått bestand er på 60-70 par. Konkrete hekkefunn/indikasjoner på hekking er ikke med i denne rapporten. For observasjoner som kan være gjort i et mulig hekkeområde i skjermingsperioden medio februar - august, er nøyaktig lokalitet erstattet med navnet på et større område, f.eks. Finnemarka. Det ble gjort 14 observasjoner i første halvår og 8 i andre halvår.

hønehauk (*Accipiter gentilis*):

* hekkefunn (8)

2032: 2 adult brukt reir på skjermet lokalitet 1, Kongsberg 9.3 (Finn Gregersen). 1 adult reir i bruk på skjermet lokalitet 2, Kongsberg 25.3 (Finn Gregersen). 1 adult reir i bruk på skjermet lokalitet 3, Kongsberg 4.4 (Finn Gregersen). 1 adult reir i bruk på skjermet lokalitet 4, Kongsberg 4.4 (Finn Gregersen). 1 adult reir i bruk på skjermet lokalitet 5, Kongsberg 4.4 (Finn Gregersen). 2 adult + reir med 1 unge på skjermet lokalitet, Øvre Eiker 7.7 (Heiko Liebel). Unger utenfor reir, ikke utvokste på skjermet lokalitet, Flesberg 23.7 (Morten Jagdum). 2 ind. mat til unger på skjermet lokalitet, Ringerike 26.-27.7 (Marius von Glahn).

Hønehauken hekker spredt over hele Buskerud. Anslått bestand 120-150 par. Flere hekkefunn/reirfunn enn normalt er rapportert på AO i 2023. De fleste fra Kongsberg.

sivhauk (*Circus aeruginosus*):

* alle funn summarisk per kommune (- 65/82)

2023: HOL (1/1): 1 1K Bekkeset 23.8 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). HOLE: 22 funn av 27 ind. i perioden 13.4. - 12.9. De fleste observasjoner er gjort i Steinssletta-området. KONGSBERG (2/2): 1 hunn Øyenlågen 9.5 (Bård Engelstad). 1 adult hann Kjennerudtjern 16.5 (Finn Gregersen). LIER: 6 funn av 8 ind. i perioden 14.4. - 16.7. Alle funn er gjort på Linnestranda. RINGERIKE: 22 funn av 29 ind. i perioden 21.4. - 16.9. Alle observasjoner er gjort i eller i tilknytning til Nordre Tyrifjorden våtmarkssystem. ØVRE EIKER: 12 funn av 15 ind. i perioden 22.4. - 23.9. Alle funn unntatt de to etterfølgende er gjort ved Fiskumvannet: 1 hann på Skjelbred 15.5. og 1 ind. i Sandsbukta 16.5. Et par gjorde hekkeforsøk ved Fiskumvannet, men dette ble oppgitt av ukjent grunn.

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES											

Årviss på vår- og høsttrekket ved Fiskumvannet og i Nordre Tyrifjorden, mer sporadisk ellers. Første observasjon 13.4., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 21.4. ± 12 dager (37 år) og 12.4. ± 10 dager de ti siste årene. Normalt observeres bare enkeltindivider, men opp til 2-3 ind. er sett sammen noen ganger. Flere av observasjonene dreier seg trolig om de samme individene. 48 % av funnene er gjort i første halvår og 52 % i andre halvår. Fordi det er så mange observasjoner,

er det kun gitt et sammendrag av observasjonene for kommuner med mer enn fire funn. Ungfuglen som ble observert hele 1200 moh. ved Bekkeset i Hol 23.8., er et sjeldent og spesielt funn.

myrhauk (*Circus cyaneus*):

* alle funn summarisk per kommune (- 52/54)

2022: 1 ind. Hevjanåsen, Ål 12.8 (Olav Arne Løstegaard).

2023 (øvre Buskerud): GOL (3/3): 1 hunn Fjøsstølremmen 12.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hann på skjermnet lokalitet 9.6 (Trond Holmen). 1 adult hann Lyserbrennun, Golsfjellet N 9.9 (Per Stensland). HEMSEDAL (2/2): 1 ind. Ulsåk 4.5 (Vegard Bang Fjeldheim, Bent Fjeldheim). 1 hunnfarget Sygardsslåtta, Hemsedal 15.5 (Bent Fjeldheim). HOL: 13 funn av 15 ind. i perioden 27.4. - 4.10. deriblant 4 skjermmede funn i perioden juni-juli, men ingen bekreftede hekkefunn. NESBYEN (1/1): 1 hann Kvarteig 16.4 (Stian Sannes). NORE OG UVDAL (1/1): 1 ind. Solheimstulen 9.10 (Bjørn Lauritzen). ÅL (4/4): 1 hann Breiehagen, Strandafjorden 25.4 (Torggrim Breiehagen). 1 hunn Tangan, Strandafjorden 1.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 hann på skjermnet lokalitet 1 10.7 (Ola Vaagan Slåtten). 1 ind. på skjermnet lokalitet 2 28.7 (Morten Kleiva).

2023 (nedre Buskerud): DRAMMEN (1/1): 1 hann overflygende Nedre Gulliksrud, Skoger 7.5 (Bjørn Lauritzen, Jostein Moldsvor). HOLE: 8 funn av 8 ind. på vårtrekket i perioden 12.4. - 4.5. pluss 1 ind. på Røyse 12.9 (Terje Pettersen). KONGSBERG (1/1): 1 2K hann Øyenlågen og Hvam 16.4 (Aleksander Solberg, Morten Jagdum). MODUM (1/1): 1 adult hann Enger avfallsanlegg, Åmot 16.4 (Jon Ludvig Hals). RINGERIKE: 10 funn av 10 ind. på vårtrekket i perioden 29.3. - 13.5. De fleste observasjoner er gjort i området Ask-Nordfjorden. ØVRE EIKER: 3 funn av 3 ind. på vårtrekket i perioden 1.5. - 20.5. og 3 funn av 3 ind. på høsttrekket i perioden 17.9. - 24.10. Alle funn er gjort ved Fiskumvannet.

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES											

Arten hekker fåtallig i øvre deler av Buskerud. Flere observasjoner er gjort i hekketiden i passende hekkebiotop, men ingen med bekreftet hekking i 2023. Funn i juni-juli er skjermnet på AO. I nedre deler av Buskerud observeres arten fåtallig, men regelmessig på vårtrekket (april – mai) og høsttrekket (ultimo august – oktober). Noen av observasjonene kan dreie seg om de samme individene. For kommuner med flere enn fire funn er det bare gitt et sammendrag av funnmengden. Første observasjon ble gjort på Ringerike 29.3. Dette er blant de tidligste registrert ankomstdatoer i Buskerud jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 17.4. ± 12 dager (45 år). 69 % av funnene er gjort i første halvår og 31 % i andre halvår.

steppehauk (*Circus macrourus*):

* alle funn (9/9 - 3/3) LRSK

2023: 1 1K hann Hegstadmyra, Fiskumvannet, Øvre Eiker 3.9 *(F) (Jon Ludvig Hals). 1 1K ptSV Fiskumvannet, Øvre Eiker 23.9 *(F) (Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals). 1 ind. Myr sør for Ustetind, Hol 30.9 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass).

Sjelden gjest i Buskerud. Arten er blitt stadig vanligere å se i Norge i seinere år, så også i Buskerud. Dette er første gang vi har 3 funn på ett år. Observasjonen ved Ustetind er kanskje litt overraskende for en så sjelden art, men det er faktisk funn nr. 3 i Hol kommune. I Norge observeres arten hyppigst på høsttrekket medio august - september og på vårtrekket ultimo april - mai.

rødglenke (*Milvus milvus*):

* alle funn (23/23 - 4/4) LRSK

2023: 1 2K overflygende Gardhammar, Veme, Ringerike 4.4 *(F) (Herman Farbrot). 1 ind. overflygende Heggtoppen, Lierbyen, Lier 17.4 (Tonny Andersen). 1 adult overflygende Kongsgårdsmoen, Kongsberg 25.4 *(F) (Finn Gregersen, Jostein Myromslien). 1 ind. overflygende Norderhov, Ringerike 13.10 *(F) (Marius von Glahn).

Sjelden gjest som oftest blir observert på vårtrekket i april-mai, mer sjelden sommer og høst. Rødglenker blir nå observert stadig hyppigere i Norge, så også i Buskerud. Rekordmange observasjoner i Buskerud de to siste årene.

svartglenke (*Milvus migrans*):

* alle funn (4/4 - 1/1) LRSK

2023: 1 ind. overflygende Geilo, Hol 17.6 *(F) (Jostein Myre).

Meget sjelden art i Buskerud som med sikkerhet kun er observert fire ganger tidligere, seinest 1 ind. ved Fiskumvannet, Øvre Eiker 18.9.2022: Arten blir nå observert stadig oftere i Norge.

Steppehauk 1K Hegstadmyra 03.09.23. Foto: J.L. Hals

© Jostein Myre

Svartglente Geilo, Hol 17.06.23. Foto: Jostein Myre

havørn (*Haliaeetus albicilla*):

* alle funn summarisk per kommune (- 42/46)

2023: DRAMMEN (1/1): 1 3K+ Grunnane 31.10. (Steinar Stueflotten). FLÅ (1/2): 2 ind. rastende Kittilsviki, Gulsvik 14.4 (Jan Olav Nybo). HEMSEDAL: 5 funn av 5 ind. i perioden 24.4. - 14.10., deriblant to funn ca. 1000 moh. HOL (4/5): 1 ind. Molivegen ved Kleivi, Strandafjorden 1.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 2 adult Søndrol og Hovsfjorden, Hol 29.4-18.5 (Bård Kyrkjedelen, Per Furuseth, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. overflygende Ørterdalen (ca. 1100 moh.) 21.5 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Haugastøl aust 21.5 (Jan Olav Nybo). HOLE: 7 funn av 9 ind. i perioden 1.1. - 31.12. KONGSBERG (2/2): 1 5K+ trekkende mot SØ Kongsgårdmoen 20.2 (Aleksander Solberg). 1 2K+ trekkende mot Ø Senning 23.9 (Aleksander Solberg). LIER (1/1): 1 ind. på isen i Drammensfjorden, indre Ø 13.12 (Steinar Stueflotten). NORE OG UVDAL (1/1): 1 ind. Pålsbufjorden 27.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). RINGERIKE: 13 funn av 13 ind. i perioden 26.1. - 31.12. ØVRE EIKER (2/2): 1 adult Lerberg, Hokksund 2.4 (Aleksander Solberg, Jan Trygve Bollerud). 1 3K+ Fiskumvannet 23.11-1.12 (Steinar Stueflotten, Tore Haare). ÅL: 5 funn av 5 ind. i perioden 23.2. - 18.11. 4 av funnene er gjort i øvre Strandafjorden.

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Flest observasjoner er gjort langs hovedvassdragene i nedre deler av Buskerud, hyppigst i Nordre Tyrifjorden, mens 16 av 42 observasjoner (38 %) er gjort i øvre deler av fylket i 2023. 43 % av observasjonene er gjort i første halvår og 57 % i andre halvår. Flest observasjoner er gjort i periodene april-mai og oktober-november. Flere av observasjonene kan dreie seg om de samme individene. For kommuner med mer enn fire funn er det bare gitt en summarisk oversikt over funnmengden.

fjellvåk (*Buteo lagopus*):

* vinterfunn des.-feb. (28/28 - 1/1)

2023: 1 adult hann overflygende Norderhov, Ringerike 11.2 (Marius von Glahn).

Sjelden vintergjest i Buskerud. Etter relativt mange funn de siste vintrene, ble det kun gjort ett vinterfunn i 2023. Det skyldes nok at både januar-februar og desember var kaldere og mer snørrike enn normalt.

musvåk (*Buteo buteo*):

* vinterfunn des.-feb. per kommune (55/56 - 9/10)

2023: DRAMMEN (3/3): 1 ind. Ryggkollen Grustak 1.1 (Aleksander Solberg). 1 ind. Mølla, Øren 11.1 (Bent Ellingsen). 1 ind. Kobbervikdalen 20.1 (Vidar Øverbye). HOLE (1/1): 1 ind. Steinssletta 2.1 (Marius von Glahn). 1 ind. Midtre Sørum, Steinssletta 6.1 (Richard Hals Gylseth). LIER (2/3): 1 ind. Gullaug-Kjellstad-Reistad, Lier 1.1-28.2 (Jorunn Villand, Steinar Stueflotten, Kjetil Johannessen, Henning Anker Johansen mfl.). 2 ind. Brastadåsen 17.2 (Jorunn Villand). 2 ind. Vikerholmen, Kjellstad 19.2 (Terje Gustavsen). 1 ind. Vikerholmen og Huseby, Lier 1.-9.12 (Knut Arne Nygård, Wenche Helene H. Nygård, John Stenersen). 1 ind. V for Reistad 22.12 (Christian Steel). RINGERIKE (1/1):

1 ind. Juveren 13.1 (Terje Pettersen). ØVRE EIKER (2/2): 1 ind. Bergsvingen 2.1 (Jorunn Villand). 1 ind. Loesmoen og Lo, Hokksund 1.-2.12 (Helge Berge, Aleksander Solberg).

Sjelden vintergjest i nedre deler av Buskerud selv om enkelte individer er blitt observert nesten hver vinter i seinere år. Spesielt mange observasjoner de tre siste vintrene. 7 av de 9 funnene ble gjort i januar-februar og kun 2 i desember. Flere av observasjonene dreier seg trolig om de samme individene. De to observasjonene i Hole i januar regnes derfor som ett funn av samme individ, og i Lier regnes observasjonene som ett funn av 2 ind. i januar-februar og ett funn av 1 ind. i desember. Overraskende mange observasjoner vinteren 2022/2023 på tross av at været var kaldere enn normalt og med lite smånagere.

haukugle (*Surnia ulula*):

* alle funn per kommune (- 24/24), hekkefunn (0)

2023: GOL (3/3): 1 ind. Golsfjellet SØ 7.9 (Per Stensland). 1 ind. Rekkjeset, Golsfjellet SØ 23.9 (Per Stensland). 1 ind. Brautemo, Golsfjellet SØ 23.10 (Per Stensland). HEMSEDAL (2/2): 1 ind. Lykkja ved bommen 28.4 (Kristin Devor). 1 ind. Sygardsslåtta 4.11 (Bent Fjeldheim). HOL (12/12): 1 ind. Geilo Hyttelandsby 18.10 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Såballie, Ustedalen 18.10 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Treer-tippen 19.10 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Syningstøltjørne 19.10 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Geilo 1.11 (via Arild Gautepllass). 1 ind. Haugastøl 4.11 (Bjørn Lauritzen). 1 ind. Budalsvatnet, Geilo NØ 8.11 (Trond Bølstad). 1 ind. Eimå v.b. 10.11 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Eimå v.b. 7.-27.12 (Hege Kvarstein Gautepllass, Arild Gautepllass). 1 ind. Skarset 8.12 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Øyestølen, Såballie 22.12 (Stian Edvardsen). 1 ind. Hakkesetstølen, Geilo Hyttelandsby 23.12 (Stian Edvardsen). KONGSBERG (1/1): 1 ind. Fjellseterlia, Omholtsetra 2.4 (Sindre Løvli Damgaard). KRØDSHERAD (1/1): 1 ind. Leirsetra, Bøsetra 12.11 (Aleksander Solberg). RINGERIKE (1/1): 1 ind. Bærenga 19.-20.11 (Marius von Glahn). ROLLAG (1/1): 1 ind. Vegglifjell 7.3 (Øyvind Stranna Larsen). ØVRE EIKER (1/1): 1 ind. Loselva v/Loesmoen 3.2 (Henning Anker Johansen). ÅL (2/2): 1 ind. Tverrlie 1.10 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Bergstølhovda hyttefelt S 2.10 (Trond Andersson).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES	

Etter store invasjoner og mange funn i årene 2016-2021, har de to siste årene vært mer normale igjen (12 funn i 2022 og 24 funn i 2023). Bare 4 funn i første halvår og 20 funn i andre halvår med flest funn (14) i oktober-november, tyder på en oppgang i smånagerbestanden i deler av fylket. 19 av funnene (79 %) ble gjort i øvre deler av fylket, flest i Hol kommune. Ingen påviste hekkefunn i 2023. Noen av observasjonene kan dreie seg om de samme individene.

hornugle (*Asio otus*):

* hekkefunn (3), vinterfunn des.-feb. (24 - 1)

Hekkefunn 2023: 1 par rugende Fetjo, Ustedalen, Hol 29.5 (*Per Furuseth, Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 3 1K loddelyd, øvrige lyder Ask, Ringerike 15.7 (*Richard Hals Gylseth, Agnethe Børresen, Terje Pettersen). 1 unge utenfor reir, ikke utviklet Søya, Modum 22.7 (Thor Erik Jelstad). Vinterfunn 2023: 1 ind. Reistad, Lier 21.2 (Hans Petter Rømme).

Arten hekker fåtallig i Buskerud, vanligst i gode smånagerår. Generelt dårlig smånagerår i 2023. Normalt blir det gjort 1-4 hekkefunn i året som regel av tiggende unger. Vinterfunn er relativt sjeldne.

hubro (*Bubo bubo*):

* alle funn (- 1/1) LRSK

2023: 1 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop på skjermet lokalitet, Ringerike 11.3 (Richard Hals Gylseth, Agnethe Børresen).

Det gjøres et fåtall observasjoner av hubro nesten årlig i Buskerud, oftest i vinterhalvåret. Det antas at ca. 5 par fortsatt kan hekke i fylket. Observasjonen i mars 2023 ble gjort på samme lokalitet der en hubro også ble hørt i mars de to foregående årene.

lappugle (*Strix nebulosa*):

* alle funn (29/36 - 2/2) LRSK

2023: 1 ind. Vestsida, Øvre Eiker 21.8 *(F) (via Bent Andersen). 1 ind. Gravermoveien, Modum 1.12 *(F) (Camilla Werner).

Sjelden art i Buskerud som oftest blir observert i vinterhalvåret fra september til mars. Arten ble påvist hekkende på Ringerike både i 2017, 2018 og 2021.

hærfugl (*Upupa epops*):

* alle funn (51 - 2/2)

2023: 1 ind. Vestre Ådal sør, Ringerike 13.4 (*Tollef og Anne Rognerud, Terje Pettersen, Kendt Myrmo, Richard Hals Gylseth). 1 adult Søre Brøto, Gol 18.4 (Torstein Brøto).

Arten observeres kun sporadisk i Buskerud, men er sett 1-3 ganger årlig siden 2015. De fleste funn blir gjort om våren (april – mai) og høsten (august - november). Gjennomsnittlig ankomstdato: 29.4. ± 12 dager (18 år). Siden dette er en art med særpreget utseende som mange legger merke til i kulturlandskapet, blir mange funn meldt inn av andre personer enn de mer aktive fuglekikkerne, noe som også var tilfellet med årets to funn. Hærfuglen i Ådalen ble oppdaget utenfor kjøkkenvinduet til Tollef og Anne Rognerud og gjenfunnet noen timer seinere ca. 1 km lenger sør.

isfugl (*Alcedo atthis*):

* alle funn (- 9/12)

2023: 1-2 ind. Vikersund, Modum 8.1-29.3 (Håkon Brandt Fjeld, Terje Pettersen, Jon Ludvig Hals, Eli Bondlid, Richard Hals Gylseth mfl.). 1 ind. observasjon i hekketid, passende biotop Storelva v/ Schjongslunden, Hønefoss By, Ringerike 12.4 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 ind. Linnestranda, Lier 13.4 (Ole Skomsøy). 1 ind. Bergsjøen-midtre, Modum 18.4 (Jon Trygve Johnsen). 1 ind. lokkelyd Linnestranda, Lier 26.6 (Melvin Åsum). 1 par besøker bebodd reir Tuverud, Lier 6.7 (Hans Petter Rømme). 1 ind. Linnestranda, Lier 6.8 (Hans Petter Rømme). 1-2 ind. Linnestranda, Lier 25.8-1.12 (Pål Gisle, Melvin Åsum, Steinar Stueflotten, Rolf E. Andersen, Jens Erik Nygård mfl.). 1 ind. Ulvenvannet N, Lier 12.9-14.10 (Jorunn Villand). 1 ind. Gilhusodden, Linnestranda, Lier 9.10 (Rolf E. Andersen). 1 adult hann Rønningen, Lier 3.11 (Anine Mindt-Soot, Liesl Mindt).

Mange observasjoner de siste årene. Også mange observasjoner i 2023, spesielt ved Vikersund i perioden januar-mars og på Linnestranda i august-november, her trolig som følge av en påvist hekking litt lenger oppe i Lierelva. Noen av observasjonene dreier seg nok om de samme individene. En skadet isfugl som trolig hadde flydd inn i en glassrute på Rønningen selskapslokaler oppe i Lierdalen 3.11., kom seg igjen etter en stund og fløy tilbake til elva. Da kulda satte inn i desember, forsvant alle isfuglene.

tretåspett (*Picoides tridactylus*):

* hekkefunn (1)

2023: 2 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking Store Oppkuvatnet, Ringerike 24.6 (Vidar Christensen).

Spredt hekkefugl i Buskerud. LRSK ønsker at alle observerte hekkefunn blir rapportert på AO.

dvergspett (*Dryobates minor*):

* hekkefunn (5)

2023: 3 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass Hovsenga, Ringerike 20.4 (Richard Hals Gylseth). 2 ind. paring/kurtise på mulig hekkeplass DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden, Ringerike 25.4 (Rolf E. Andersen). 1 hann reirbygging Mælingen, Ringerike 19.5 (Terje Pettersen). 1 hunn reir i bruk Mælingen, Ringerike 22.5 (Terje Pettersen). 1 par med mat til unger Linnestranda, Lier 8.-14.6 (Bent Ellingsen, Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten). 1 par engstelig adferd, indikasjon på hekking Herstrøm, Drammen 11.6 (Jens Magnussen).

Fåtallig hekkefugl i Buskerud. Det er gjort flere observasjoner av dvergspett i hekketida i passende hekkebiotop, men bare de nevnte med bekreftet/indikasjon på hekking, deriblant ett konkret reirfunn.

tårnfalk (*Falco tinnunculus*):

* vinterfunn des.-feb. (21/22 - 2/2)

2023: 1 ind. Hegstad, Fiskumvannet, Øvre Eiker 2.-4.12 (Aleksander Solberg). 1 hunnfarget overflygende Nakkerud, Ringerike 12.12 (Terje Pettersen, Frode Munkhaugen).

Sjelden vintergjest i Buskerud. Det er gjort flere vinterobservasjoner i nedre Buskerud de tre siste vintrene.

dvergfalk (*Falco columbarius*):

* vinterfunn des.-feb. (28 - 2/2)

2023: 1 adult hann Ask, Ringerike 26.2 (Marius von Glahn). 1 hunnfarget Lerberg, Ask, Ringerike 15.12 (Terje Pettersen).

Sjelden vintergjest i Buskerud.

Isfugl Linnestranda, Lier 01.10.23.

Foto: Jens E. Nygård (CC BY-NC-SA 4.0)

lerkefalk (*Falco subbuteo*):

* alle funn summarisk per kommune (- 62/79), derav hekkefunn (4)

2023: DRAMMEN (1/1): 1 ind. Stordammen 21.6 (Finn Gregersen). HOLE: 15 funn av 18 ind. i perioden 10.6. - 7.9., derav to hekkefunn (adulte par med mat til unger). KONGSBERG: 11 funn av 14 ind. i perioden 11.5. - 10.9., derav ett sannsynlig hekkefunn (tiggende unger). LIER (2/2): 1 ind. Storkollen 5.5 (Hans Petter Rømme). 1 ind. Jensvoll 20.7 (Bjørn Penk). MODUM (5/6): 1 ind. Bergsjø 10.5 (Eirik Kristoffersen). 2 adult Vikersund 20.5 (Stein Edward James Grønning). 1 ind. Bergsjø 11.7 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. lokkelyd Haugerud 8.8 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Askjum, Fure, Tyrifjorden 23.8 (Steinar Stueflotten). RINGERIKE: 25 funn av 34 ind. i perioden 13.5. - 25.9., derav ett sannsynlig hekkefunn (1 adult + 1 IK). ØVRE EIKER (3/4): 1-2 ind. Fiskumvannet 14.5-17.9 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Aleksander Solberg, Melvin Åsum, Jon Ludvig Hals mfl.). 1 ind. Klunderud 1.7 (Per Øystein Klunderud). 1 ind. Bergsvingen 14.7 (Aleksander Solberg).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES

Fåtallig hekkefugl i nedre deler av Buskerud. Arten sees jevnlige i sommerhalvåret, og flere av observasjonene er gjort i hekketida i passende hekkebiotop. Av disse er det to bekreftede hekkinger i Hole, mens flygedyktige unger observert på seinsommeren både i Kongsberg og Ringerike indikerer sannsynlige hekkinger også i disse kommunene. De fleste observasjonene er gjort i kommunene Hole, Ringerike, Øvre Eiker og Kongsberg. 79 % av funnene er gjort i andre halvår. Flere av observasjonene dreier seg trolig om de samme individene. Første observasjon dette året ble gjort i Lier 5.5. jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 4.5. ± 8 dager (36 år).

jaktfalk (*Falco rusticolus*):

* alle funn (- 16/20), derav hekkefunn (2)

2023: 1 adult Budalsløken, Hol 16.2 (Trond Bølstad). 1 ind. Jøndalen, Nore og Uvdal 12.3 (Tor Skjetne). 1 par paring/kurtise på mulig hekkeplass skjernet lokalitet, Nore og Uvdal 31.3 og 1 adult observasjon i hekketid, passende biotop på skjernet lokalitet, Nore og Uvdal 5.-6.5 (Jon Reisegg). 1 adult på skjernet lokalitet 1, Hol 27.5 (Hans Petter Rømme). 1 adult hann + 3 IK mat til unger på skjernet lokalitet 2, Hol 8.7 (Agnar Målsnes, Gunn Mjelde). 1 ind. Budalsløken, Hol 16.8 (Trond Bølstad). 1 ind. Folarskardtjønnan, Hol 18.8 (Trond Bølstad). 1 ind. Holværvatnet, Hol 23.8 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Bekkeset, Hol 30.9 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Vavatn NV, Hemsedal 30.9 (Kristoffer Bøhn). 1 ind. Eimehæe, Ustaoset, Hol 5.10 (Hans Petter Rømme). 1 ind. Eimå v.b., Hol 5.10 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Eimå v.b., Hol 2.11 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Eimå v.b., Hol 5.12 (Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass). 1 ind. Nes i Ådal, Ringerike 28.12 (Marius von Glahn).

Jaktfalken hekker spredt i fjellet i øvre deler av Buskerud, og sees bare sjeldent på streif i lavlandet. Observasjoner i hekketiden i aktuelt/mulig hekkeområde er skjernet til kommune eller et større fjellområde. Flere av observasjonene er gjort på/ved kjente lokaliteter for arten. To rapporterte hekkefunn i 2023. Noen av observasjonene i bl.a. Hol kan dreie seg om de samme individene.

vandrefalk (*Falco peregrinus*):

* vinterfunn des.-feb. (49 - 1/1)

2023: 1 ind. Kjellstad, Lier 19.2 (Ninne Aas Flydal).

Det hekker ca. 50 par vandrefalk i Buskerud. Arten er heller sjelden å se om vinteren.

pirol (*Oriolus oriolus*):

* alle funn (13/13 - 3/3) LRSK

2023: 1 ind. sang/spill Torberg ved Fredfoss, Vestfossen, Øvre Eiker 5.6 *(L) (Dagfinn Kolberg). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Efteløt, Kongsberg 6.6 (Bjørn Roar Skullestad). 1 ind. lokkelyd, øvrige lyder Bro ved Åsakryss, Åsa, Ringerike 18.7 (Marius von Glahn).

Det blir typisk gjort 10 funn av pirol i Norge årlig. I Buskerud er alle godkjente pirol-observasjoner gjort i tidsrommet ultimo mai til medio juli. Arten ble sist observert i Vassbonn, Bergsjø i Modum 14.7.2022. Tidligere har vi bare hatt en observasjon år om annet i Buskerud, så tre observasjoner samme år er overraskende. Siden piroler ofte holder seg skjult høyt oppe i løvverket og sjelden blir sett, er sang og lydtringer som regel det eneste kjennetegnet som kan identifisere arten. Bare ett av funnene i 2023 er dokumentert med lydopptak. For de to andre har det vært en utfordring å få inn gode nok beskrivelser av pirolens sang som kunne utelukke forveksling med andre arter.

varsler (*Lanius excubitor*):

* alle funn summarisk per kommune (- 56/59)

2023: FLESBERG (1/1): 1 ind. Ådalsbrottet 11.11 (Ulff Brøndelsbo). HEMSEDAL (2/2): 1 ind. Haugen 11.1 (Vegard Bang Fjeldheim). 1 ind. ved føring Øynevegen, Tuv 24.12 (Vegard Bang Fjeldheim). HOLE: 9 funn av 9 ind. i periodene 13.2. - 14.3. (4 funn) og 19.10. - 31.12. (5 funn). HOLE: 17 funn av 17 ind. i periodene 2.1. - 27.4. (7 funn) og 23.9. - 23.12. (10 funn). De fleste observasjonene er gjort på Røyse-halvøya og Steinssletta. KONGSBERG (2/3): 2 ind. Hjarnes, Passebekk 1.10 (Odd Frydenlund Steen, Bjørn Roar Skullestad, Helge Midtgard, Johs Edvardsen, Inge Slaaen).

1 ind. Øyenlågen 26.10 (Andreas Pedersen). LIER (3/3): 1 ind. Engersand 1.3 (Tore Gunnarsen). 1 ind. Ulvenveien, Ulvenvannet N 19.3 (Jorunn Villand). 1 ind. Gullaug 4.4 (Jens Erik Nygård). MODUM (1/1): 1 ind. Heggveien/Sponevika 8.1 (Anne Sørensen). RINGERIKE: 14 funn av 14 ind. i periodene 12.1. - 22.3. (5 funn) og 8.10. - 27.12. (9 funn). De fleste observasjonene er gjort i Nordre Tyrifjorden våtmarkssystem. ØVRE EIKER: 6 funn av 8 ind. i periodene 5.2. - 27.2. (2 funn) og 16.9. - 28.11. (4 funn). De fleste observasjoner er gjort ved Fiskumvannet. ÅL (1/1): 1 ind. Breiehagen, Strandafjorden 9.-10.1 (Torgrim Breiehagen, Anne Mette Monclair).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES														

Fåtallig og spredt gjest i vinterhalvåret (september-april), hyppigst i nedre deler av Buskerud. Fåtallig hekkefugl spesielt i midtre og øvre deler av fylket, men ingen registrerte funn i hekketiden i 2023. 86 % av observasjonene er gjort i vinterhalvåret (oktober-mars). 24 funn er gjort i første halvår (43 %) og 32 funn i andre halvår (57 %). Flere av observasjonene dreier seg trolig om de samme individene.

tornskate (*Lanius collurio*):

* hekkefunn (10/12 par)

2023: 3 hekkinger (5 1K) mat til unger Lamyra S, Lamoen, Hole 21.5-27.7 (Terje Pettersen). 1 par engstelig adferd, indikasjon på hekking Nærlia, Kongsberg 25.6 (Bård Engelstad). 1 ind. unger utenfor reir, ikke utvokste Østre Veme, Ringerike 6.7 (Marius von Glahn). 1 par med > 2 unger utenfor reir, ikke utvokste Lerberg, Ask, Ringerike 12.-22.7 (Terje Pettersen). 1 par engstelig adferd, indikasjon på hekking Kjørkjekleiv, Sigdal 13.7 (Thor Erik Jelstad). 1 hann mat til unger Molstad, Ringerike 23.7 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking Lyfjellveien, Lier 28.7 (Ole Bjørn Braathen). 6 ind. mat til unger Lamyra V, Hole 6.8 (Eli Bondlid). 4 ind. (2 1K) mat til unger Ask, Ringerike 6.8 (Richard Hals Gylseth). 1 adult + 1 1K mat til unger Hegstad, Fiskumvannet, Øvre Eiker 6.8 (Andreas Hessvik-Troite).

Vanlig, men heller fåtallig hekkefugl i Buskerud. Tornskater er observert på flere lokaliteter i hekketiden i passende hekkebiotop, men bare de ovenfor nevnte med påvist/sannsynlig hekking. De fleste hekkefunn er gjort på tidligere kjente lokaliteter for arten.

kornkråke (*Corvus frugilegus*):

* alle funn per kommune (- 37/67)

2023: DRAMMEN (1/1): 2 2K Grunnane 14.4. (Steinar Stueflotten, Jan Gylder). HOLE (11/22): 1-2 ind. Steinssletta 20.3-4.4 (Richard Hals Gylseth, Terje Pettersen, Marius von Glahn mfl.). 1 ind. Stadum, Røyse 21.3 (Kendt Myrmo). 1 adult Frøyshov, Røyse 27.3 (Terje Pettersen). 4 ind. Frøyshov, Røyse 28.3 (Terje Pettersen). 1-3 ind. Onsaker 29.3-4.4 (Terje Pettersen, Jens Tøndel Fossum, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo). 1 2K Hafnor og Helgeland, Hole 18.-19.5 (Aksel Olsson, Terje Pettersen). 4 1K Danmark, Steinssletta 14.10 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 3 ind. Bønsnes 16.10 (Terje Pettersen). 1 adult Selte og Stein, Steinssletta 26.-27.10 (Terje Pettersen). 1 1K Svarstad 15.11 (Terje Pettersen). 1 1K Svarstad 22.12 (Terje Pettersen). KONGSBERG (2/2): 1 ind. Rudsmoen, Skollenborg 18.3 (Aleksander Solberg). 1 ind. Sunnelanda, Sliperiøya 12.10 (Aleksander Solberg). LIER (5/9): 1-3 ind. Linnestranda 31.3-6.4 (Rolf E. Andersen, Klaus Meyer, Pål Gisle, Jens Erik Nygård). 2 ind. Huseby 3.-8.4 (Jostein Bærø Engdal, Jorunn Villand). 1 ind. Sørum, Lier stasjon 22.7 (Jorunn Villand). 2 ind. Huseby V, Huseby 7.10 (Jens Erik Nygård). 1 ind. Linnestranda 22.10 (Pål Gisle). RINGERIKE (2/3): 1 2K Norderhov 23.3 (Marius von Glahn). 2 adult Sørum 8.9 (Marius von Glahn). ØVRE EIKER (15/28): 1 ind. Sem 31.1 (Steinar Stueflotten). 1 ind. Bergsvingen og Vålen 23.-24.3 (Morten Jagdum, Steinar Stueflotten). 2 ind. Hegstad, Fiskumvannet 20.5 (Lars Dolmen). 1 2K Hegstad, Fiskumvannet 21.5-4.6 (Aleksander Solberg, Steinar Stueflotten mfl.). 1 adult Fossesholm, Vestfossen 10.10 (Steinar Stueflotten). 4 ind. Hegstad, Fiskumvannet 10.10 (Steinar Stueflotten, Morten Jagdum). 1 adult Hegstad og Tårnet, Fiskumvannet 12.10-6.11 (Andreas Pedersen, Steinar Stueflotten, Melvin Åsum). 4 ind. Spæren 13.10 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 1K Besseberg, Vestfossen 20.10 (Steinar Stueflotten). 3 ind. Sem 22.10 (Steinar Stueflotten). 2 adult Vålen, Vestfossen 22.10 (Steinar Stueflotten). 4 ind. Besseberg, Vestfossen 22.10 (Steinar Stueflotten). 1 1K Fossesholm, Vestfossen 1.11 (Steinar Stueflotten). 1 2K+ Sem 26.11 (Aleksander Solberg). 1 ind. næringssøkende Sundet, Fiskumvannet 12.12 (Steinar Stueflotten). ÅL (1/1): 1 2K Breiehagen, Strandafjorden 28.-30.3 (Torgrim Breiehagen, Anne Mette Monclair, Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass).

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES														

Arten observeres årlig i Buskerud, primært i vinterhalvåret fra oktober til april, de fleste i trekketidene vår (mars - april) og høst (oktober - november). Normalt sees bare enkeltindivider eller noen få individer sammen og da ofte sammen med vanlige kråker. Flere av observasjonene i Hole, Lier og Øvre Eiker kan dreie seg om de samme individene. Observasjonen på Grunnane ved Svelvik i april er første funn av arten på denne lokaliteten.

svartkråke (*Corvus corone*):

* alle funn (14/14 - 1/1) LRSK

2023: 1 ind. næringssøkende Vestvang, Hol 5.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass).

Sjelden art i Buskerud som oftest blir observert om våren i mars-april, mer sjeldent ellers. Arten ble sist observert på Eimå og Juven i Hol i april 2021. 5 av de 15 godkjente funnene av svartkråke er gjort i øvre deler av fylket, derav fire i Hol og én i Ål.

skjeggmeis (*Panurus biarmicus*):

* alle funn (20/186 - 1/3) LRSK

2023: 1 adult hann + 2 adulte hunner næringsøkende Linnesstranda, Lier 25.3 *(F) (Jens Erik Nygård). 1 ind. lökkelyd, øvrige lyder Linnesstranda, Lier 25.3 (Ken Adelsten Jensen, Jostein Bærø Engdal).

Arten observeres bare sporadisk i nedre deler av Buskerud, hyppigst om høsten i oktober, sist observert på Fiskumvannet i oktober 2018. De fleste funn er gjort på Linnesstranda (Lier) og Fiskumvannet (Øvre Eiker). Det er bare gjort ett tidligere vårfunn av skjeggmeis i Buskerud, også det på Linnesstranda i Lier 1.4.2007.

Skjeggmeis hann og hunn Linnesstranda, Lier 25.03.23. Foto: Jens Erik Nygård (CC BY-NC-SA 4.0)

sanglerke (*Alauda arvensis*):

* vinterfunn des.-feb. (2)

2023: 2 ind. lökkelyd, øvrige lyder Averøya, Ringerike 13.2 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen). 1 ind. ptN Grunnane, Drammen 27.2. (Steinar Stueflotten).

Arten er sjelden å se i Buskerud om vinteren. De fleste vinter-observasjoner så langt gjelder tidlig ankomne fugler på vårtrekket i slutten av februar som den på Grunnane 27.2. Det foreligger tidligere kun 3 egentlige vinterfunn i Buskerud observert tidligere enn 15.2. Fremtidige vinterfunn vil derfor bare gjelde observasjoner gjort i perioden 1.12.-15.2.

fjellerke (*Eremophila alpestris*):

* alle funn per kommune (- 15/53)

2023: HEMSEDAL (1/1): 1 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Øvre Storebotnen 10.6 (Vegard Bang Fjeldheim). HOL (8/25): 12 ind. Gauteplass, Skurdalen nord 29.4 (Halvor Gauteplass). 1 ind. Sløkjimyervegen 12.-29.5 (Bård Kyrkjedelen, Trym Kyrkjedelen). 5 ind. Halnekollen 27.5 (Hans Petter Rømme). 2 ind. Halnetunga ved Rv.7 28.5 (Hans Petter Rømme). 2 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Halnekollen 2.6 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. observasjon i hekketid, passende biotop Haugastølen, Haugastøl 8.6 (Kjell Arne H. Pedersen). 2 ind. Halnekollen 17.6 (Jostein Myre). 1 hann Bakkahelleren 7.7 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 adult hann + 1 pull Holværvatnet vest 8.7 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass). 1 ind. Ustetind 30.9 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). HOLE (2/2): 1 ind. Sør om Helgelandsmoen 18.4 (Fred Inge Kristensen). 1 ind. Veslemyra, Røyse. 18.4 (Terje Pettersen, Jens Tøndel Fossum). NORE OG UVDAL (2/3): 1 ind. sang/spill i hekketid og passende hekkebiotop Store Grønenuten sør 1.7 (Øyvind Nyvold Larsen, Dag Amundsen, Jan Magne Nyvold). 2 ind. observasjon i hekketid, passende biotop Vestre Bakkatjønn 8.7 (Bjørn Lauritzen). ØVRE EIKER (1/1): 1 ind. Hegstad beitemark, Fiskumvannet 18.4 (*Steinar Stueflotten, Jon Ludvig Hals, Aleksander Solberg). ÅL (1/21): 7-21 ind. Kleivi kanal mot Tangan, Strandafjorden 25.-28.4 (Hans Petter Kristoffersen, Torgrim Breiehagen, Arild Gauteplass mfl.).

Arten hekker spredt i høyfjellet i øvre deler av Buskerud og sees sporadisk i lavlandet på vårtrekket (april-mai), mer sjeldent på høsttrekket (ultimo september - november). Gjennomsnittlig ankomstdato: 26.4. ± 16 dager (21 år). Mange observasjoner i 2023 og med høye antall på to lokaliteter (Skurdalen og Kleivi) på vårtrekket i slutten av april, maks. 21 ind. på Kleivi, Ål 28.4.

sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*):

* alle funn (- 6/6)

2023: 1 ind. sang Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 10.6 (Aleksander Solberg, Jon Ludvig Hals). 1 ind. sang Svensrudvika, Sælabonn, Hole 10.6-1.7 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth mfl.). 1 ind. sang Hovneset, Kongsberg 11.6

(Aleksander Solberg). 1 ind. sang Pålgardvatnet, Hol 25.6 (Eirik Adolfsen). 1 ind. sang Øyen, Kongsberg 2.7 (Bjørn Roar Skullestad, Aleksander Solberg). 1 ind. Rudstøa nord, Fiskumvannet, Øvre Eiker 16.9 (*Jon Ludvig Hals, Lars Dolmen).

Arten er relativt sjelden i Buskerud, men blir observert årlig i lite antall. De fleste observasjonene blir gjort i mai-juni, mer sporadisk på høsttrekket i august-september. Gjennomsnittlig ankomstdato: 19.5. ± 9 dager (30 år).

busksanger (*Acrocephalus dumetorum*):

* alle funn (22/23 - 1/1) LRSK

2023: 1 ind. sang Hegstad, Fiskumvannet, Øvre Eiker 16.6 *(L) (Hans Petter Rømme).

Sjelden østlig nattsanger som er observert årlig i Buskerud siden 2018 i perioden ultimo mai til primo juli, de fleste funn er gjort i første halvdel av juni. Busksangeren på Hegstad ble ettersøkt de påfølgende dagene, men ikke gjenfunnet.

myrsanger (*Acrocephalus palustris*):

* alle funn summarisk per kommune (- 57/80)

2023: HOLE: 12 funn av 15 ind. i perioden 29.5. - 14.7. Flest observasjoner er gjort i Steinssletta-området.

KONGSBERG (2/2): 1 ind. Hvittingfoss Miljøstasjon 6.6 (Bjørn Roar Skullestad). 1 ind. sang Hjarnes 7.6 (Bjørn Harald Larsen). LIER (2/3): 1-2 ind. sang Linnestranda 27.5-5.7 (Stein Edward James Grønning, Jens Erik Nygård, Steinar Stueflotten mfl.). 1 adult hann sang Dynodammen, Linnestranda 3.-15.6 (Jens Erik Nygård). MODUM (3/3): 1 ind. sang Vestre Vike, Vikersund 5.6 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. Svenskerud, Vikersund 9.6 (Eirik Kristoffersen). 1 ind. sang Ulvedalen 14.6 (Thor Erik Jelstad). NORE OG UVDAL (1/1): 1 ind. sang Deveggåe og jorder rundt, Fønnebofjorden 30.5 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). RINGERIKE: 13 funn av 18 ind. i perioden 2.6. - 3.8. De fleste funn er gjort i områdene Hesleberg-Åsa og Ask. ØVRE EIKER: 24 funn av 38 ind. i perioden 25.5. - 9.9. De fleste observasjonene er gjort ved Fiskumvannet.

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES											

Arten ankommer Buskerud i slutten av mai, gjennomsnittlig ankomstdato: 26.5. ± 7 dager (36 år). Arten hekker flere steder i fylket, men konkrete hekkefunn blir sjelden påvist. Pga. mange funn i Hole, Ringerike og Øvre Eiker er det bare gitt et sammendrag av funnene i disse kommunene. Det er gjort mange funn med en tilsynelatende positiv utvikling de fire siste årene.

elvesanger (*Locustella fluviatilis*)

* alle funn (8/8 - 0/0) NSKF (funn før 2014)

1995: 1 ind. sang Fiskum gamle kirke, Fiskumvannet, Øvre Eiker 20.-25.6 *(L) (*Magne Sjøblom, Bjørn Tore Bollerud, Jan Trygve Bollerud mfl.).

Sjelden art i Buskerud, sist observert på Lamyra S, Hole 18.6.-9.7.2016. Et eldre funn fra Øvre Eiker i juni 1995 ble i sin tid ikke sendt inn til LRSK/NSKF for godkjenning. Siden dette var første observasjon av arten i Øvre Eiker og det andre i Buskerud, ble det i februar 2024 sendt inn en sjeldenhetsrapport til NSKF i håp om å få godkjent funnet. Men da det etter så mange år ikke kunne fremlegges en detaljert beskrivelse eller foto av fuglen eller et lydopptak av sangen, kunne funnet ikke godkjennes. Ved en tilfældighet ble LRSK kjent med at Magne Sjøblom hadde gjort et lydopptak av sangen til denne elvesangeren med en Sony kassettspiller utstyrt med en direktiv mikrofon. Utrolig nok klarte Magne å gjenfinne den aktuelle kassetten med lydopptaket etter 29 år! Det utmerkede analoge lydopptaket ble overført til en digital lydfil og sendt inn til NSKF som da kunne godkjenne funnet. Bjørn Tore Bollerud, som var sammen med Magne Sjøblom da elvesangeren ble oppdaget 20.06.95, har opplyst at observasjonen ble gjort nærmere Rud litt nord for Fiskum gamle kirke.

gresshoppesanger (*Locustella naevia*):

* alle funn (37/39 - 1/1)

2023: 1 ind. sang Sokna NV, Ringerike 9.7 (Marius von Glahn).

Arten ble tidligere observert nesten årlig i Buskerud og da hyppigst i mai-juni, mer sjeldent i seinere år, sist observert i juni 2017. Gjennomsnittlig ankomstdato: 27.5. ± 9 dager (20 år).

munk (*Sylvia atricapilla*):

* vinterfunn des.-mar. (39 - 0/0)

2023: 1 hann ved føring Breiehagen, Strandafjorden, Ål 10.-14.4 (Torgrim Breiehagen, Anne Mette Monclair).

Enkelte individer kan overvintre i milde vintre, og arten opptrer da gjerne på foringsplasser i nedre deler av fylket. Observasjonen på Breiehagen i april er ikke et egentlig vinterfunn, men det er det tidligste funnet i Ål noensinne. Tidligste funn i Hol er 5.4.2011. Det foreligger imidlertid to vinterfunn i Hol og to i Ål fra desember måned og ett fra Gøl 19.1.1979.

rødtoppfuglekonge (*Regulus ignicapilla*):

* alle funn (1/1 - 1/1) LRSK

2023: 1 ind. næringsøkende Loretangen, Steinsfjorden, Hole 13.4 *(F) (*Marius von Glahn, Terje Pettersen, Jon Ludvig Hals mfl.).

Arten har nå etablert seg som en sjelden, men fåtallig og regelmessig gjest i Norge. Antall observasjoner har økt mye de siste årene. Arten er også påvist hekkende en gang i Sørkedalen i 2019. Første og hittil eneste funn i Buskerud ble gjort ved Fiskumvannet 25.10.1998. Fuglen på Lorentangen ble bare sett på lokaliteten denne ene dagen, men flere personer var likevel heldige og fikk sett den sjeldne gjesten.

Rødtoppfuglekonge Loretangen, Hole 13.04.23.

Foto: Kendt Myrmo

nattergal (*Luscinia luscinia*):

* alle funn (- 1/1)

2023: 1 ind. sang Søndre Meren, Lier 1.-7.6 (*Steinar Stueflotten, Hans Petter Rømme).

Nattergalen har de siste par årene blitt en sjelden art i Buskerud. Fra typisk 40-80 registrerte observasjoner per år fram til 2020, falt antallet til 25 observasjoner (3 funn) i 2021, 4 observasjoner (1 funn) i 2022 og bare 2 observasjoner (1 funn) i 2023. Arten har bl.a. forsvunnet fra faste lokaliteter som Linnesstranda i Lier, der arten tidligere hekket nesten årvisst fram til 2019, og Fiskumvannet i Øvre Eiker (sist observert her i 2020). Årsaken til denne kraftige tilbakegangen er ikke kjent. Gjennomsnittlig ankomstdato til Buskerud: 15.5 ± 8 dager (40 år).

svartrødstjert (*Phoenicurus ochruros*):

* alle funn (43/46 - 3/3) LRSK

2023: 1 hunnfarget Søndrol, Hol 9.4 *(F) (Bård Kyrkjedelen, Trym Kyrkjedelen). 1 hunnfarget Bønsnes, Hole 15.-16.4 *(F) (*Terje Pettersen, Jon Ludvig Hals, Kendt Myrmo mfl.). 1 3K+ hann sang Kleivi Øst, Strandafjorden, Ål 28.5 *(F) (*Arild Gautepllass, Hege Kvarstein Gautepllass, Per Furueth).

Sjelden gjest i Buskerud, selv om arten er blitt observert årlig siden 2012 og med flere funn per år de siste årene. De fleste observasjonene blir gjort på vårtrekket i april-mai, mer sjeldent på høsttrekket medio september-primio november. Gjennomsnittlig ankomstdato: 19.4 ± 15 dager (23 år). To av årets tre funn er gjort i øvre deler av Buskerud. Faktisk er hele 58 % av alle godkjente funn av arten gjort i nordfylket.

svartstrupe (*Saxicola rubicola*):

* alle funn (28/28 - 4/4) LRSK

2023: 1 ind. Reistad, Lier 23.2 *(F) (Hans Petter Rømme). 1 adult hann Bjørnstad og Mo gård, Hole 24.3 *(F) (*Kendt Myrmo, Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Jens Tøndel Fossum). 1 2K hann (ua. *rubicola*) Bønsnes, Hole 15.-16.4 *(F) (*Terje Pettersen, Jon Ludvig Hals, Kendt Myrmo mfl.). 1 hann Strandafjorden, Ål 5.5 (Stian Sannes).

Sjelden gjest i Buskerud som oftest blir observert på vårtrekket i mars-april, mer sjeldent på høsttrekket i oktober. Gjennomsnittlig ankomstdato: 21.3 ± 21 dager (14 år). Funnet på Reistad i Lier 23.2. er det tidligste som er registrert av svartstrupe i Buskerud. Tidligere rekord var 1.3.2022 på Hegstad i Øvre Eiker. Det er i hovedsak to underarter av svartstrupe som forekommer i Norge: underarten *hibernans* som hekker i Storbritannia og på Vestlandet, regnes som den vanligste, og underarten *rubicola* som hekker lenger sør og øst i Europa nord til Sør-Sverige og Danmark. Viktigste kjennetegn som skiller hannene hos de to underartene, er at hos *hibernans* er bryst, flanker og til dels buk jevnt mørkt rødbrune, mens hos *rubicola* er flanker og spesielt buk lysere med en mer begrenset beige-oransje fargetone. I tillegg har *hibernans* et mer rødbrunt anstrøk over ryggen og framstår totalt sett som den mørkeste av de to med minst kontrast mellom overside og underside. Begge underartene er observert i Buskerud.

jernspurv (*Prunella modularis*):

* vinterfunn des.-feb. (9/9 - 1/1)

2023: 1 ind. ved føring Prestebråten, Krokstadelva, Drammen 19.12 (Melvin Åsum).

Jernspurven er trekkfugl som sjelden observeres om vinteren i Norge. Siste vinterfunn i Buskerud ble gjort på Furua ved Fiskumvannet i februar 2017.

sørlig gulerle (*Motacilla flava flava*):

* alle funn (7/7 - 1/1) LRSK

2023: 1 adult hann næringsøkende Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 22.4 *(F) (*Steinar Stueflotten, Melvin Åsum mfl.).

Meget sjelden underart av gulerle i Buskerud som blir observert år om annet på vårtrekket i mai - primo juni. 22.4. er tidligste funn av denne underarten til nå, jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 11.5 ± 14 dager (7 år). Sist en sørlig gulerle ble observert i Buskerud, var 9.5.2020, også den ved Fiskumvannet.

Sørlig gulerle Hegstad beitemark, Øvre Eiker 22.04.23. Foto: Steinar Stueflotten (CC BY 4.0)

linerle (*Motacilla alba*):

* vinterfunn des.-feb. (- 2/2)

2023: 1 ind. næringsøkende Tord Pedersens gate, Drammen 1.-16.1 (Haakon Frodesen via Tomas Sydberger). 1 hann næringsøkende Huseby V, Lier 18.-22.2 (*Jorunn Villand, Steinar Stueflotten).

Vinterfunn av linerler i perioden desember-februar forekommer sporadisk i milde vintre. Linerla på Strøtvet i Drammen ble observert daglig fra 10.12.2022 til 16.1.2023 av Haakon Frodesen på en balkong i 12. etasje på boligblokka i Tord Pedersens gate. Kanskje var det samme individ som dukket opp på Huseby V i februar?

svartryggerle (*Motacilla alba yarrellii*):

* alle funn (29/30 - 3/3) LRSK

2023: 1 hann Sandtangen og Odin camping, Onsaker, Hole 2.-3.4 *(F) (*Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo). 1 ind. Linnestranda, Lier 6.4 *(F) (Pål Gisle). 1 ind. Rådhuset Vikersund, Modum 13.4 (Eirik Kristoffersen).

Den mørke underarten av vår egen linerle sees av og til på vårtrekket i april - medio mai, en sjelden gang også høst og vinter. Gjennomsnittlig ankomstdato: 13.4 ± 14 dager (16 år).

lappiplerke (*Anthus cervinus*):

* alle funn (10/10 - 2/2) LRSK

2023: 1 ind. overflygende Hegstad beitemark, Fiskumvannet, Øvre Eiker 21.9 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. overflygende Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat, Nordfjorden, Ringerike 8.10 (Marius von Glahn).

Sjelden trekkgjest i Buskerud, der 9 av 12 funn (75 %) er gjort på høsttrekket (ultimo august - primo oktober). Arten ble sist observert på Sem i Øvre Eiker 30.9.2020. Ny art for Fiskumvannet i 2023. Lappiplerke er en art som oftest blir identifisert på karakteristisk fluktlyd av erfarne observatører som kjenner arten godt fra tidligere.

skjærpiplerke (*Anthus petrosus*):

* alle funn (- 8/9)

2023: 1 ind. Pikerfoss demning, Kongsberg 23.3 (Morten Jagdum). 1 ind. Eikredammen, Hemsedal 25.3 (Bent Fjeldheim). 1 ind. Pikerfoss demning, Kongsberg 31.3-1.4 (Morten Jagdum). 1 ind. Pikerfoss, Kongsberg 3.4 (Aleksander Solberg). 2 ind. Grunnane, Drammen 5.4. (Terje Pettersen, Tore Westgård, Kendt Myrmo). 1 adult Vikersund, Modum 7.4 (Stein Edward James Grønning). 1 ind. Terskel 2 Ustedalsfjorden-Veslefjorden, Hol 12.-13.4 (Hege Kvarstein Gauteplass, Arild Gauteplass). 1 ind. Terskel ved Oldebråten, Veslefjorden, Hol 13.4 (Arild Gauteplass, Hege Kvarstein Gauteplass). 1 ind. Rådhuset Vikersund, Modum 13.4 (Eirik Kristoffersen).

Skjærpiplerker blir observert regelmessig på vårtrekket i mars-april på flere innlandslokaliteter bl.a. i øvre deler av Buskerud. Gjennomsnittlig ankomstdato: $28.3. \pm 10$ dager (29 år). Alle årets funn unntatt ett på Grunnane ved Svelvik, er gjort i innlandet på vårtrekket. Rekordmange slike funn de siste årene. Noen av observasjonene ved Pikerfoss i Kongsberg dreier seg trolig om de samme individene.

kjernebiter (*Coccothraustes coccothraustes*):

* hekkefunn (1)

2023: 1 ind. reirbygging Gilhusodden, Linnestranda, Lier 7.5 (Rolf E. Andersen).

Fåtallig hekkefugl i Buskerud. Arten er meget vanskelig å påvise hekkende, ikke minst med reirfunn. Hekkefunn blir derfor oftest påvist ved adult fugl som mater utflytne unger. Par i passende hekkebiotop er observert flere steder, men bare funnet ovenfor med et konstatert hekkforsøk.

konglebit (*Pinicola enucleator*):

* alle funn (- 2/4)

2023: 3 ind. næringsøkende Jonstølen, Skurdalen, Hol 14.10 (Arild Gautepluss, Hege Kvarstein Gautepluss). 1 ind. Høgåsen Rv40, Hol 12.11 (Asgeir Askeland).

Konglebiten opptrer tidvis invasjonstypet i Sør-Norge. Både høsten 2019 og høsten 2021 fram til mars 2022 hadde vi store invasjonar i Sør-Norge. 2023 ble derimot et bunnår for arten i Buskerud.

rosenfink (*Carpodacus erythrinus*):

* alle funn summarisk per kommune (- 39/51)

2023: FLÅ (1/1): 1 ind. sang Træløpp 13.6 (Per Stensland). GOL (1/1): 1 ind. Gol stasjon, Gol Sentrum 3.6 (Stian Sannes). HOLE (2/2): 1 adult hann ved føring Skinnillveien 77, Røyse 15.-20.5 (Terje Pettersen). 1 ind. Lamyra S, Lamoen 26.5 (Jens Tøndel Fossum). KONGSBERG (4/5): 1 hann Hostvedt 20.5 (Morten Jagdum). 2 hanner sang Hostvedthaugen, Hostvedt 24.5 (Morten Jagdum). 1 hann Øyenlågen, Hostvedt 24.5 (Morten Jagdum). 1 ind. sang Hovsneset 11.6 (Aleksander Solberg). LIER (3/3): 1 ind. sang Justad, Egge 23.5 (Ole Bjørn Braathen). 1 ind. sang Linnesstranda 25.5 (Jens Erik Nygård). 1 ind. sang Linnesstranda 8.6 (Bent Ellingsen). MODUM: 5 funn av 11 ind. i perioden 15.5. - 3.6. NORE OG UVDAL (1/1): 1 ind. sang Skjønne, Nore 18.5 (Bjørn Lauritzen). RINGERIKE: 6 funn av 6 ind. i perioden 16.5. - 3.7. 5 av de 6 funnene er gjort i Heradsbygda. ROLLAG (1/1): 1 ind. observasjon i hekketid, passende biotop Søre Tråen 30.5 (Arild Gautepluss, Hege Kvarstein Gautepluss). ØVRE EIKER: 15 funn av 20 ind. i perioden 16.5. - 8.7. Alle funn er gjort ved og i nærheten av Fiskumvannet.

JAN	FEB	MAR	APR	MAI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DES

Fåtallig hekkefugl i Buskerud. Rekordmange funn de siste årene. De fleste observasjonene blir gjort i perioden medio mai - medio juli. Flere av årets observasjonar kan dreie seg om de samme individene. Årets første observasjonar ble gjort 15.5., jf. gjennomsnittlig ankomstdato: 19.5. ± 5 dager (43 år).

tornirisk (*Linaria cannabina*):

* hekkefunn (3), vinterfunn des.-feb. (1)

Hekkefunn 2023: 1 par paring/kurtise på mulig hekkepluss Svendsrudvika, Svendsrud, Hole 29.4 (Terje Pettersen). 1 par paring/kurtise på mulig hekkepluss Nordre Loreåsen, Åsa, Ringerike 3.5 (Marius von Glahn). 1 par paring/kurtise på mulig hekkepluss Gilhus, Linnesstranda, Lier 21.5 (Jens Erik Nygård).

Vinterfunn 2023: 6 ind. næringsøkende Gjesval, Hole 1.12 (Terje Pettersen).

Fåtallig hekkefugl i Buskerud, men konkrete hekkefunn blir sjelden rapportert selv om det blir gjort mange observasjonar i hekketiden og passende hekkebiotop. Sjelden vintergjest i Buskerud.

brunsisik (*Acanthis cabaret*):

* funn ≥ 10 ind. (12), hekkefunn (1)

2023: 10 ind. Midtre Sørum, Steinssletta, Hole 6.1 (Terje Pettersen mfl.). 60 ind. Øyenlågen, Hostvedt, Kongsberg 26.3 (Aleksander Solberg). 25 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 2.9 (Aleksander Solberg). 10 ind. Linnesstranda, Lier 30.9-1.10 (Steinar Stueflotten, Jens Erik Nygård, Peter Boysen). 20 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 1.10 (Steinar Stueflotten, Lars Dolmen, Melvin Åsum, Aleksander Solberg). 15 ind. Sagdammen N, Drammen 12.10 (Steinar Stueflotten). 12 ind. Hovsenga, Ringerike 16.10 (Marius von Glahn). 10 ind. Tårnet, Fiskumvannet, Øvre Eiker 17.10 (Steinar Stueflotten). 50 ind. Hegstadmyra sumpskog, Fiskumvannet, Øvre Eiker 22.-23.10 (Steinar Stueflotten, Eirik Kristoffersen). 20 ind. Skogliveien, Gulslogen, Drammen 24.10 (Vidar Øverbye). 14 ind. Hegstadmyra sumpskog, Fiskumvannet, Øvre Eiker 26.11 (Aleksander Solberg). 12 ind. Hellefossen, Øvre Eiker 9.12 (Aleksander Solberg).

Hekkefunn 2023: 1 par reirbygging Hegstadmyra sumpskog, Fiskumvannet, Øvre Eiker 16.5 (Steinar Stueflotten).

Arten blir observert til alle årstider og antas å vere vel så vanlig som gråsisik i lavlandet i hekketiden, men kan ofte vere vanskelig å skille fra denne nærstående arten i felt. Brunsisiken hekker trolig både på Linnesstranda og ved Fiskumvannet. Bare ett bekreftet hekkefunn fra Fiskumvannet i 2023 (reirbygging ytterst på en furugrein). 12 flokker på ≥ 10 ind. registrert i 2023, jf. ingen slike i 2022 og kun en i 2021.

polarsisik (*Acanthis hornemanni*):

* alle funn (- 12/16) LRSK

2023: 1 ind. ved føring Øvre Reinsjøfjell, Flå 1.1 (Jan Olav Nybo). 2 ind. Midtre Sørum, Steinssletta, Hole 6.1 *(F) (Richard Hals Gylseth, Terje Pettersen). 1 ind. ved føring Hovsenga, Ringerike 18.1 (Marius von Glahn). 1 ind. Svarstad, Hole 25.1 *(F) (Terje Pettersen). 1 ind. ved føring Øvre Reinsjøfjell, Flå 28.1 (Jan Olav Nybo). 1 ind. ved føring Eimå v.b., Hol 20.2 *(F) (Arild Gautepluss, Hege Kvarstein Gautepluss). 1 ind. Oppenåsen, Heradsbygda, Ringerike 11.3 *(F) (Richard Hals Gylseth). 2 ind. ved føring Lysterstølen, Buvatn, Nesbyen 16.3 (Rolf E. Andersen). 3 ind. Fiskumvannet, Øvre Eiker 27.10 (Jon Ludvig Hals). 1 ind. ved føring Eimå v.b., Hol 2.12 (Arild Gautepluss, Hege Kvarstein Gautepluss). 1 ind. Vestre Ådal sør, Ringerike 3.12 *(F) (Terje Pettersen). 1 hann Lamyra S, Lamoen, Hole 5.12 *(F) (Terje Pettersen).

Sjelden vintergjest i Buskerud (medio oktober - april). Arten observeres som regel sammen med gråsisiker og kan være utfordrende å skille fra lyse individer av denne arten. Derfor er det et krav at flere viktige kjennetegn må beskrives/ dokumenteres for at funn av polarsisik skal kunne godkjennes. Dette gjelder generell form og farge på fuglen, spesielt flankestreking og vingebånd, en tydelig hvit og ustreket overgump, hvit undergump med maksimalt en tynn mørkere spolestrek og et lite spisst nebb. Summen av kjennetegn må stemme for at funn skal kunne godkjennes som polarsisik. Godt år med mange observasjoner i 2023.

båndkorsnebb (*Loxia leucoptera*):

* alle funn (- 2/4)

2023: 2 ind. overflygende Heggahallen, Ringerike 4.9 (Marius von Glahn). 2 ind. Hamregrenda, Sigdal 5.10 (Frode Steffensen).

Normalt en sjelden gjest i Buskerud som oftest blir observert i invasjonår slik vi hadde fra høsten 2019 til våren 2020. Arten er observert årlig i Buskerud siden 2013. Bunnår med få observasjoner de tre siste årene.

stillits (*Carduelis carduelis*):

* hekkefunn (1)

2023: 1 ind. reirbygging Nordre Tyrifjorden og Storelva naturreservat, Nordfjorden, Ringerike 8.5 (Marius von Glahn, Heidi Halvorsen).

Arten hekker sparsomt i nedre deler av Buskerud og observeres jevnlig i hekketiden i passende hekkebiotoper, men konkrete hekkefunn blir sjeldent rapportert.

lappspurv (*Calcarius lapponicus*):

* alle funn per kommune (- 17/41)

2023: GOL (1/2): 2 ind. Kvannhøgd, Golsfjellet SØ 13.5 (Stian Sannes). HOL (1/3): 3 adult observasjon i hekketid, passende biotop Krækkjanuten, Lappsteinen 8.7 (Torborg Berge, Mark Thomson). HOLE (7/26): 1 ind. Bønsnes 16.4 (Terje Pettersen). Opptil 11 ind. Veslemyra, Røyse. 18.-25.4 (Terje Pettersen mfl.). 1-2 ind. Bjørnstad og Mo gård, Steinssletta 19.4-1.5 (Terje Pettersen, Richard Hals Gylseth, Kendt Myrmo mfl.). > 5 ind. Bjørnstad gård, Steinssletta 22.4 (Terje Pettersen). 1 hann Svarstad 23.4 (Vegard Bunes). 5 ind. Sorum Vest, Steinssletta 23.-24.4 (Terje Pettersen, Kendt Myrmo). 1 ind. Sorum Vest, Steinssletta 28.8 (Terje Pettersen). MODUM (1/2): 2 ind. Svarverud, Vikersund 1.5 (Eirik Kristoffersen). NORE OG UVDAL (1/1): 1 ind. engstelig adferd, indikasjon på hekking Vestre Bakkatjønn 8.7 (Bjørn Lauritzen). RINGERIKE (6/7): 1 hann Juveren 23.4 (Terje Pettersen). 1 ind. DNR Observasjonstårn Tyrifjorden, Nordfjorden 25.4 (Marius von Glahn). 2 ind. sang, ikke hekking Sandbakken, Synneren 28.4 (Terje Pettersen). 1 ind. Karlsrudtangen vest, Nordfjorden 30.4 (Terje Pettersen). 1 ind. lökkelyd Averøya 3.5 (Marius von Glahn). 1 ind. Røsholmstranda, Nordfjorden 4.5 (Vegard Bunes, Terje Pettersen).

Lappspurven har hatt en negativ bestandsutvikling i Norge de siste årene og har nå blitt stadig sjeldnere å se både i hekkeområdene i fjellet og på trekket i lavlandet. Overraskende mange observasjoner på vårtrekket i Nordre Tyrifjorden (Hole og Ringerike) i 2023. Noen av disse dreier seg trolig om de samme individene. Totalt flere funn enn normalt dette året. Gjennomsnittlig ankomstdato: 25.4. ± 11 dager (31 år).

Lappspurv hann Krækkjanuten, Hol 08.07.23. Foto: Torborg Berge

sivspurv (*Emberiza schoeniclus*):

* vinterfunn (4/12 - 1/1)

2023: 1 hann næringsøkende Linnestranda 26.12 (Steinar Stueflotten).

Sjelden vintergjest i Buskerud. Det forrige vinterfunnet ble også gjort på Linnestranda i februar 2020.

Ikke godkjente funn**Gulerle** *Motacilla flava* LRSK Vestfold – Drammen 07.04.23 (underkjent)**Amerikasandlo** *Charadrius semipalmatus* NSKF – Lier 15.05.23 (underkjent)**Skogdue** *Columba oenas* LRSK – Nore og Uvdal 18.05.23 (ufullstendig rapportering)**Egretthege** *Ardea alba* LRSK – Drammen 14.06.23 (ufullstendig rapportering)**Busksanger** *Acrocephalus dumetorum* LRSK – Ringerike 01.07.23 (underkjent)**Svartkråke** *Corvus corone* LRSK – Kongsberg 11.10.23 (ufullstendig rapportering)**Kuhege** *Bubulcus ibis* NSKF – Drammen 01.11.23 (underkjent)**Polarsisik** *Acanthis hornemanni* LRSK – Hole 07.11.23 (underkjent)**Polarsisik** *Acanthis hornemanni* LRSK – Flå 09.12.23 (ufullstendig rapportering)**Polarsisik** *Acanthis hornemanni* LRSK – Flå 28.12.23 (ufullstendig rapportering)**Rettelser til tidligere LRSK-rapporter**

Ingen rettelser.

Referanser

Kolberg, D. 1993. Fuglefaunaen i Øvre Eiker. Rapport NOF Øvre Eiker lokallag, 51 s.

Stueflotten, S. 2022. Sjeldne fugler i Buskerud 2021. Buskskvetten 38
(<https://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/buskerud/?id=1656>), 44 s.Stueflotten, S., Breiehagen, T., Fjeldheim, V.B. og Hals, J.L. 2023. Sjeldne fugler i Buskerud 2022. Buskskvetten 39
(<https://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/buskerud/?id=1656>), 35 s.Stueflotten, S. 2023. Kuhege *Bubulcus ibis* – ny art for Øvre Eiker i oktober 2023.
(<https://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/buskerud/?id=1656>), 8 s.

LRSKs innrapporteringsliste

Koder:

X	Observasjoner skal rapporteres til LRSK med utførlig beskrivelse/dokumentasjon for godkjenning. NSKF bak koden indikerer at NSKF skal godkjenne funnet.
---	---

I tillegg kommer alle arter som ikke tidligere er registrert i Buskerud og/eller Norge. Dette gjelder også vinterfunn av flere trekkfuglarter. Bare fotodokumenterte hybrider blir innlemmet i årsrapporten med unntak av den vanligste gåsehybriden kanadagås x grågås. Rapporteringslista er samordnet med rapporteringslista til NFKF.

Versjon 2024, gyldig fra 01.07.2024

x	Ringgås
X	<i>Ringgås underarter</i>
VH	Hvitkinggås
x	Striepegås
X NSKF	Snøgås
x	Taigasædgås
V, ≥1000	Kortnebbgås
x	Tundrasædgås
x	Tundragås (<i>albifrons</i>)
X	<i>Tundragås flavirostris</i>
X	Svartsvane
X	Dvergsvane
H	Sangsvane
X NSKF	Niland
VH	Gravand
X NSKF	Rustand
x	Knoppand/Moskusand
X	Brudeand
x	Mandarinand
x	Knekkand
X NSKF	Blåvingeand
x	Skjeand
x	Snadderand
H	Brunnakke
X NSKF	Amerikablesand
X NSKF	Rødfotand
x	Stjertand
X	Amerikakrikkand
X NSKF	Rødhodeand
x	Taffeland
X NSKF	Ringand
VH	Bergand
X	Stellerand
I	Ærfugl
H, ≥ 20	Sjøorre
H, ≥ 20	Svartand
x	Havelle
X NSKF	Bøffelend
x	Lappfiskand
X NSKF	Stivhaleand
X	Rapphøne
X	Gullfasan
x	Vaktel
X	Rødhøne
X	Berghøne
x	Nattravn
X NSKF	Gråseiler
X NSKF	Steppehøne
VH/XØ	Skogdue
X	Turteldue
H, ≥ 5	Tyrkerdue
x	Vannrikse
x	Åkerrikse
x	Myrrikse
VH	Sivhøne
VH	Trane
x	Dvergdykker
X	Gråstrupedykker
VH	Toppdykker
VH	Horndykker
X NSKF	Svarthalsdykker
V	Tjeld
X	Avosett

x	Tundralo
x	Boltit
H	Dverglo
VH	Vipe
H	Småspove
H	Storspove
X	Lappspove
X	Svarthalespove
x	Kvartbekkasin
V	Rugde
x	Dobbeltbekkasin
V	Enkeltbekkasin
X	Polarsvømmesnipe
x	Svømmesnipe
X NSKF	Damsnipe
X NSKF	Gulbeinsnipe
x	Sotsnipe
x	Steinvender
x	Polarsnipe
VH	Brushane
X	Fjellmyrløper
X	Tundrasnipe
x	Temmincksnipe
X	Sandløper
V	Myrsnipe
x	Fjæreplytt
x	Dvergsnipe
X	Alaskasnipe
X NSKF	Dvergterne
X	Rovterne
X	Svartterne
XN/H	Rødnebbterne
XØ/H	Makrellterne
X	Splitterne
X	Dvergmåke
x	Krykkje
X	Sabinemåke
H	Hettemåke
X	Svartehavsmåke
H	Fiskemåke
X	Polarmåke
V	Sildemåke
X	Grønlandsmåke
X	Fjelljo
X	Tyvjo
X	Polarjo
X	Storjo
x	Lunde
x	Teist
I	Alke
I	Alkekonge
X	Polarlomvi
I	Lomvi
VH	Smålom
VH	Storlom
X	Islom
X	Gulneblom
X NSKF	Gråhodealbatross
X NSKF	Svartbrynalbatross
X	Stormsvale
x	Havhest
X	Grålire
X	Havlire

x	Observasjoner skal rapporteres til LRSK.
H	Hekkefunn skal rapporteres til LRSK.
S	Sommerfunn skal rapporteres til LRSK.
V	Vinterfunn skal rapporteres til LRSK.
I	Innlandsfunn skal rapporteres til LRSK.
N	Funn fra nedre deler av Buskerud skal godkjennes av LRSK.
Ø	Funn fra øvre deler av Buskerud skal godkjennes av LRSK.
≥ n	Flokker på ≥ n individer skal rapporteres til LRSK.

X NSKF	Stork
x	Havsule
H	Storskarv
X	Toppskarv
X NSKF	Bronseibis
X NSKF	Skjestork
X	Rørdrum
X	Silkehegre
X NSKF	Kuhegre
x	Egretthegre
H	Gråhegre
H	Fiskeørn
H	Vepsevåk
X NSKF	Munkegribb
X NSKF	Steppeørn
H	Hønehauk
x	Sivhauk
x	Myrhauk
X	Steppehauk
X NSKF	Enghauk
X	Rødglente
X	Svartglente
X NSKF	Båndhavørn
x	Havørn
V	Fjellvåk
V	Musvåk
x	Haukugle
VH	Hornugle
VH	Jordugle
X	Snøugle
X	Hubro
X	Slagugle
X	Lappugle
x	Hærfugl
X NSKF	Blåråke
x	Isfugl
X	Bieter
H	Tretåspett
H	Dvergspett
X	Hvitryggspett
H	Gråspett
V	Tårnfalk
X	Aftenfalk
V	Dvergfalk
x	Lerkefalk
x	Jaktfalk
V	Vandrefalk
X	Pirol
x	Varsler
H	Tornskate
X NSKF	Rødhalevarsler
N	Lavskrike
H	Nøttekråke
X	<i>Sibirnøttekråke</i>
x	Kornkråke
X	Svartkråke
X	Lappmeis
XØ	Løvmeis
X	Skjeggmeis
V	Trelerke
V	Sanglerke
X NSKF	Topplerke
x	Fjellerke

X	Dverglerke
X	Gulbrynsanger
X NSKF	Fuglekongesanger
V	Gransanger
X	<i>Sibirgransanger</i>
X NSKF	Østsanger
X NSKF	Trostesanger
x	Sivsanger
X	Busksanger
x	Myrsanger
X	Elvesanger
x	Gresshoppesanger
V	Munk
X	Hauksanger
X	Rødtoppfuglekonge
X	Rosenstær
V	Måltrost
V	Duetrost
V	Ringtrost
X NSKF	Svartstrupetrost
x	Nattergal
X NSKF	Sørnattergal
X	Dvergfluesnapper
X NSKF	Halsbåndfluesnapper
X	Svartrødstjert
X	Svartstrupe
X NSKF	Russesvartstrupe
X NSKF	Ub. russe-/taiga-svartstrupe
X NSKF	Ørkensteinskvett
X NSKF	Svartstrupesteinskvett
V	Jernpurv
X	<i>Sørlig gulerle</i>
X	Sitronerle
V	Vintererle
V	Linerle
X	<i>Svartryggerle</i>
X	Tartarpiplerke
V	Heipiplerke
X	Lappiplerke
x	Skjærpiplerke
H	Kjernebiter
x	Konglebit
x	Rosenfink
VH	Bergirisk
VH	Tornirisk
H, ≥ 10	Brunsisik
X	Polarsisik
H	Furukorsnebb
H	Grankorsnebb
x	Båndkorsnebb
H	Stillits
X NSKF	Gulirisk
x	Lappspurv
X NSKF	Hvitthodespurv
X	Hortulan
X	Dvergspurv
X	Vierspurv
X NSKF	Svarthodespurv
V	Sivspurv
X NSKF	Lazulispurv
X	Hybrider (fotodok.)
x	Kanadagås x grågås